

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 92 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FOSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

Döntés előtt

az a határozat, hogy Németországot fölveszik a Népszövetségbe. Sőt genfi jelentések szerint ez a korszakos eseményt tevő aktus már szombaton megtörténik. A német köztársaság a teljes egyenlőség alapján határozta el belépését a nemzetek társaságába. A locarno-i egyezmény adta meg hozzá az erkölcsi és a fizikai lehetőséget és az ellentétek dacára, szentesítik a megbékülő megállapodásokat. A nagy esemény súlyát és hatását csak növelné az a tény, hogy ezuttal egyedül Németország kerülne a Népszövetség tanácsába, s azok a titkos, tiltakozó és robbantó erők, melyek a locarno-i összhangot Lengyelország beérőszakolásával meg akarták romlani, kudarcot vallának.

Most már magának Németországnak is szava lesz hozzá, hogy milyen politikát folytasson a Népszövetség; s bizonyára nem marad egyedül akkor, ha az eddigi egyoldalú és elfogult hatalmi tendenciák helyett a genfi nemzetközi szervezetenek a magasabb etika és az igazi béke szellemében való működését követeli. Mindenesetre lesz annyi befolyása s szuggeráló képessége a tekintélyben annyira megnőtt Németországnak, hogy az egész világra tartozó nagy békeproblémákban az egyetemes érdekelt előbbre helyezték egyes államok önző szempontjainál, s fölismerésük után elismerjék mindazon igaztalanságok és tévedések helyrehozásának a szükségét, melyek a népek viszonyában, főképp a világháború likvidálásából fennmaradtak.

Ha Németországot a versail'esi békével azon a címen nyűgözték le majdnem a mozdulatlansággal, a megfűladásig, mert a militarizmus és imperializmus veszedelmes tényezője volt, most ugyanennek az országnak joga lesz egykori vádlóitól követelni, hogy hagyjanak föl a saját uralmi törekvésekkel és borzalmas fegyverkezéssel. És ha Németországot a versail'esi békével azon a címen nyűgözték le, mert zsarnoki módon bánt el a jogára alatt élt másajku népekkel, franciákkal, lengyelekkel, dánokkal, akkor ennek az államnak joga van mindazon visszavétel és jogtalanságok számonkérni, melyet a háború győztes hatalmai a népkisebbségi szabadság ellen elkövettek. És ha a versail'esi békével Németországot guzsba lehetett kötni és meg lehetett alázni, mert szövetségeket hozott létre, amelyek a békét veszélyeztették, gyarmatokat szerzett, melyek más nemzetek kolonizációit károsították s iparát és kereskedelmét flotilla fejlesztésével is veszedelmes versenylására tette több más hatalom iparának, kereskedelmének, akkor a megbűnhődött Németországnak joga van tiltakozni minden békeveszélyeztető szövegkezés, minden elnyomó gyarmatpolitika és minden mesterkedő és vetélkedő kereskedelmi szerződés és vámelhatárolás ellen.

A Népszövetség tagjává lett Németország, mint egy sárkány vérében megfürdött Siegfried állhat a világ elé és azzal a sebezhetetlen erkölcsi erővel, amit a nagy katasztrófa megpróbáltatásai és ta-

nulságai juttattak számára, követelheti az egyenlőség, az igazság és emberiség uralmát az egész világon.

A háború befejezése óta most áll majd először Németország, mint a népek feláramadt lelkiismeretének képviselője és küzdője a nyilvánosság előtt. A lefegyverzett Németország most villogtathatja meg

egész Európa, az egész világ előtt kulturális és morális nagyságának tündöklő fegyvereit, melyeket a legnagyobb vérőzönben sem vehettek el tőle. A veszített fizikai háború után most kell megnyernie a szellemi harcot, melynek diadala a népek megváltása.

Genfben új nehézségek merültek fel

A szombati ülésen még nem történik meg Németország felvétele - Spanyolországot és Braziliát okvetlenül ki kell elégíteni

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A genfi népszövetségi közgyűlés utolsó huszonnégy órájának eseményei igazolni látszanak azokat, akik a nagy barátkozás elő pesszimizmussal tekintettek. Megállapítható ezekből az eseményekből, illetőleg mindabból, ami eddig a várakozások ellenére nem történt meg, hogy Genfben - egyelőre zárt ajtók mögött - súlyos konfliktusok kibonyolításán fáradoznak a diplomaták, s ma a helyzet az, hogy senkisémi tudja, mikor történik meg Németország felvétele a népszövetségbe. Körül kell csak pillantani a Genfben most egymás ellen küzdő erők között, s kétségtelenül kell állania annak a ténynek, hogy e pillanatban Franciaország az, amely a színpalak mögött az eseményeket igazgatja. Vagyis inkább Briand személyesen, aki a francia kormányválság megoldása miatt egy-két napig távol lévén Genftől, nem folytathatott be közvetlenül a genfi események irányításába. Most azonban, hogy újból, mint Franciaország kormányelnöke jelent meg a népek gyűlekezetében, huszonnégy órán belül felfordult az a helyzet, amelyet a diplomaták nélküle teremtetek.

Francia szempontból Briand magatartása érthető, de Európa szempontjából még csak nem is magyarázható, s nem menthető. A jelenlegi helyzet forrása az a politikai világfelfogásbeli különbség, amely Chamberlainnak a külügyminiszteri székbe való jutása óta Anglia és Franciaország között fennáll, s amely közvetlen folytatása a régi, évszázados ellentétnek. Kétségtelen, hogy Németországnak a tanácsba való felvételével az angol álláspont erősödik meg a francia befolyás rovására, s ezért van szüksége Franciaországnak arra, hogy ezt a különbséget, ha egyébbel nem, legalább Lengyelország állandó tanácstagságával kiegyensúlyozza. Briand érdeke az, hogy a hirt a végsőkéig feszítse, s csak akkor vonulassa vissza küzdő előőrseit, ha törekvései igazán a végső eszközökben is kudarcot vallának. E pillanatban a beérkezett táviratok szerint a helyzet a következő:

Szombatra van összehívva a népszövetség legközelebbi közgyűlése. Eddig az volt a helyzet, hogy ezen az ülésen megtörténik Németország ünnepélyes felvétele. Amint azonban kiderült, ennek az ülésnek a programján e még csak a népszövetségi palota építésének kérdése szerepel. Van egy másik jelentés is, amely szerint népszövetségi körökben erősen ké-

telkednek abban, hogy a népszövetség ülőszaka a tervezett egy-két napon belül véget ér, mert az ellentétek túlságosan nagyok ahhoz, hogy azokkal ilyen rövid idő alatt kiegyenlíteni lehetne.

A genfi delegátusok azon fáradoznak, hogy a létesítendő megegyezés ne csak formális legyen, tehát azon, hogy az egyensúly a tanácsban Németország felvételével ne hogy felbomoljék. Spanyolországot és Braziliát minden körülmények között ki kell elégíteni, s ehhez még hosszabb tanácskozásokra van szükség, amelyeket Briand és Chamberlain fognak vezetni. Bár felelős körök nem tartják komolyaknak Brazília ama fejtegetéseit, amelyekkel indokolni igyekezik azt, hogy Németország tanács tagsága ellen fog szavazni, mégis az eddigi munka eredményét erről az oldalról érheti kudarc. Tegnap éppen ebben az ügyben folytattak hosszú tárgyalást, amelynek részleteit tiltkolják.

Teljes a pesszimizmus

A népszövetség körében a tanács kibővítése körül a legnagyobb pesszimizmus uralkodik. Az a veszély fenyeget, hogy

a vita a népszövetség válságává fejlődik,

miután az egész ügy politikai térre toldott át. A tegnapi tanácsülésről annyi kiszivárgott, hogy Unden svéd delegátus kategóriusán a tanács kibővítése ellen nyilatkozott, csak Németország felvételéhez járult hozzá. Mello Franco viszont Brazília nevében tiltakozott Németország felvétele ellen, ha Brazília nem kap ugyanakkor állandó tanácshelyet.

Mello Franco a kisebbségek sorsát a felszívódásban látja

Lukács György a népszövetségi uniók magyar delegátusa nyilatkozott. Mello Franco brazíliai delegátusnak egy, a kisebbségekre vonatkozó kijelentéséről. Eszerint

a kisebbségek sorsa végeredményben a többségbe való felszívódás kell, hogy legyen.

Lukács az unióban eme veszedelmes teória ellen a magyar föderáció nevében erőlesen tiltakozott s hasonlóan tiltako-

A lej Zürichben nyitáskor 2.17 és fél

zott a szlovenszkói magyar kisebbségek nevében Szüllő Géza is. Hosszu vita után kimondta, hogy az Unió közgyűlése a júniusban a drezdai ülésen behatóan foglalkozni fog Mello Franco kijelentéseivel.

Irak — Angliáé

A népszövetségi tanács az Irak feletti mandátumot véglegesen Angliának ítélte. Törökország nem küldött képviselőt az ülésre.

A tatrangi csoda

A tatrangi magyar lelkészt mellőzték a gör. kel. pópa javára — A jegyző ur újból érdemeket akar szerezni

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tatrang község csángó-magyarságát megint súlyos sérelem érte. Nem régebben a mezőgazdasági választások előtt a választók örszeirásánál a község Deisoreanu Romulusz nevre hallgató jegyzője mindenféle csalafintasággal újat vágta annak, hogy a jogosultsággal bíró magyar gazdák befekkerüljenek a választók jegyzékébe. Később, mikor a községi választók lajstromát állították össze, ez a jeles ur megint el akarta sikkasztani a kétharmadrészből magyar község túlnyomó többséget alkotó magyar választóit, és csak keleti időben való beavatkozás gátolta meg a notárius notárius tervének érvényesülését. A községi választásnál a megyei prefektussal kötött lojális megállapodás kijátszásával a többségben levő magyarságot elűzték az öt megillető képviselőtől, most pedig, hogy betelje a pohár, a község magyar többségének lelkészét, Szórády Lajos főesperest mellőzték a tanácsba való delegálásról és helyette a kisebbségben levő gör. kel. egyház csöppet sem népszerű, de a megyei prefektushoz dörzsölődő papját hívták be a tanácsba. Ebben a legújabb pakliban megint benne van a községi jegyző keze, mert ez az ur volt az, aki a tények rovására olyan felterjesztést tett a prefektushoz, mely a gör. keleti híveket állította be többségben levőknek.

Ez ellen a sérelmes eljárás ellen az alakulás céljából összehívott tanács magyar tagjai erőiesen tiltakoztak és kijelentették, hogy addig az esküt nem teszik le, míg a megfélebezett választás jogérvényesen rendezést nem nyer és amíg az igazságnak és törvénynek megfelelően a gör. kel. pap helyett a magyar evangélikus papot be nem helyezik a tanács tagjai közé. Egyébként a prefektus téves rendelkezését felebbezéssel is megtámadják. És ha van még igazság, akkor ennek a felebbezésnek eredményre is kell vezetnie, mert a román hatóságok által elkészített legutóbbi népszámlálás szerint Tatrang községben 1144 görög keleti vallású lakóssal szemben 2262 evangélikus vallású magyar lakik. Ha figyelembe vesszük a magyarság majorizálása céljából a községhez csatolt Kerpenest, 475 és Epresalja 60 görögkeleti vallású lakosát, még akkor is csak 1679 gör. keleti vallású áll szemben 2262 evangélikus magyarral, s így kétségtelen, hogy ezeknek lelkészét illeti meg a tanácstagság a törvény értelmében és nem azt a fiatal törtető gör. kel. papot, akinek még a hívei sem mind a hívei.

Mi csak azon csodálkozunk, hogy a megyei prefektusát hogyan tudták a jegyző, meg a gör. kel. pap ilyen törvényellenes intézkedésbe beleugratni, hiszen, mikor a prefektusnál a megyei községekben megejtendő együttes jelölések tárgyaltak, a prefektus előtt maga a tatrangi gör. kel. pópa érvelt az azal, hogy a hivatalból tagok közé mint a többségi egyház feje, Szórády kerül be, s ép ezzel indokolta többek közt azt a túlzott igényt, hogy a választott tagok többsége román anyanyelvű legyen. Ugy látszik, rejtetten elfoglaltsága közepette erről megfeledkezett a prefektus ur, vagy pedig elhitették vele, hogy február 6-ika óta csoda történt és hirtelen sok százzal megszorodtak a tatrangi kör. hűvek. Mindenesetre kíváncsiak vagyunk, hogy a liberális ígéretek és megállapodások hűséges betartását pompásan példázó esetben milyen döntést hoz az illetékes hatóság.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK”-at, Románia legelterjedtebb magyar napilapját.

Sorsdöntő elhatározás előtt a Magyar Párt

KOLOZSVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az erdélyi magyarság illetve annak egyetlen hivatalos politikai szervezete, az Országos Magyar Párt döntés előtt áll. Ez a döntés ugyancsak egy ad hoc választási elhatározásra szorítkozik, de viszont ez az elhatározás szerves összefüggésben áll a magyarság jövőndő sorsával és lehetőségeivel hosszú évek sorára befolyásolja politikai, kulturális és gazdasági jogaink érvényesülését és ami a legfontosabb, a magyarságnak belső életét, egységét, nemzeti harmóniáját fogja az elért eredményhez híven kedvezően vagy kedvezőtlenül szankcionálni.

Eppen ezért érthető, hogy a holnap összeülő elnöki tanács, illetve intézőbizottsági ülés elé érdeklődéssel néz a romániai magyarság. Azoknak, akik a néptömögek akaratát és megfontolásait hozzák el ezekre a tanácskozásokra, nem lesz könnyű dolguk. Ha az ország közéletét a hibátlan parlamentarizmus, a demokratikus elvek maradéknélküli érvényesülése jellemzné és ha így a gyulafehérvári határozatok és a nemzetközi szerződések gyakorlatilag is jelentenének valamit akkor ez a döntés nem lenne sem nehéz, sem súlyos következményekkel járó valami. Am számolni kell azaz, hogy a közélet alapuléréit nem jognak és igazságosságnak, hanem az éppen hatalmon levő kormány párt érdekeinek és jó vagy rosszindulatának köveiből rakták össze. A Magyar Párt, ha nem a helyes irányba fordítja a kisebbségi politika kormányrudját, nehéz évekre elvetéli a magyarság minden lehetőségét és illuzóriussá teszi a hét éven át nehezen összekovácsolt kisebbségi front erejét.

Mindazonáltal felül úgy a pártnak, mint a tagozati magyarság képviselőinek minden nehézségekkel és bizonytalanságokkal is számolnunk kell. Így például teljességgel kétséges még az, hogy melyik román párt fogja levezetni a választásokat és ismeretlen még az a törvény is, mely megszabja a választás raffinementjait és kibúvó utjait. Tehát minden szemafor nélkül, csupán az ösztönös megérzésre támaszkodva, „come il cuore dice”, kénytelen az intézőbizottság a választások állomásán az elágazó sinrengtegeken elindulni.

Ilyen nehéz helyzetben szabad utat találnak a véleménykülönbségek; mindenki tudja, hogy szava esetleg egy népkisebbség sorsát dönti el jobbra vagy balra, természetesen tehát, hogy a szombati intézőbizottsági ülés nem ígérkezik sem egyhangúnak, sem esendőnek. Hogy a pártvezetőség, illetve az elnöki tanács milyen javaslatot lép majd

a bizottság elé, azt még csak sejteni sem lehet. A különböző akaratok és vélemények azonban nyilván két választási frakciónak bontják azokat a szavazókat, akik a jelenlegi kormány beláthatatlan gazdasági erejében bíznak, mindent egy kártyára akarnak feltenni és tűzön-vízen át, akár közös ellenzéki-kedésen keresztül is, a liberális paktumot akarják szétlőhetetlenné kovácsolni, — és azokra, akik le akarják vonni az elmúlt esztendő tanulságait, akik nem bíznak a vélelmezett realpolitika eredményességében és az ugynevezett demokratikus blokk oldalán remélik megtalálni kisebbségi létünk biztosítékait.

Hírek szerint az első álláspont vezető harcosa Bernády György. A Bernády-csoport nem látja jelentősnek a román politikának a közeljövőben várható fordulatait, a liberálisok bukását átmenetinek gondolja és mereven ragaszkodik a liberális megállapodáshoz akkor is, ha a közös törekvést az ellenzéki padokban is kell majd érvényesíteni.

A másik álláspont nemcsak a múltnak, hanem a jelennek tanulságaira is rámutat: a visszavont nyelvrendeletre a városi tanácsokba, ahova a magas kormány még vigasztalónak sem nevezett ki egyetlen magyart sem és azokra a szerencsétlen emberekre, akiket a magyarság választási segítsége után helyeztek minden irgalom nélkül rendelkezési állományba.

Végeredményben tehát a megindokolt bizalom és a sokszorosan megindokolt bizalmatlanság álláspontjai küzdenek majd egymással. A bizalom, hogy az ország mai gazdasági és személyi koncentrációja mellett csak a liberálisok possessibilisek a kormányzásra, s a megindokolt bizalmatlanság, hogy ettől a possibili kormánytól soha, semmiáron sem várhatunk jogszerű vagy morális méltánylást.

Minél keletebbre megyünk a politika anél inkább tüneti jelenségekben nyilván meg. Az intézőbizottság legfeljebb valószínűségi számítások alapján kalkulálhat. Nem célunk és nem feladatunk a szombati döntésnek prejudikálni, de rá kell mutatnunk arra, hogy az intézőbizottságnak ebben a szerényes-zavaros politikai helyzetben is van legalább egy kötelessége; a magyarságot a választások hegyiutján úgy végigvezetni, hogy a meredeken le ne zuhanjon a belső egység és az erkölcsi erő, amelyeket holnapután is ki lehet harcolni azokat a jogokat, amelyek már tegnap megillettek volna bennünket.

Jogutódja-e a CFR a MÁV-nak?

A CFR nemcsak jogokat, hanem a kötelességeket is köteles átvenni

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Érdekes ügyet tárgyalt a helybeli törvényszék polgári tanácsa, amelynek előzményei a következők:

Magyari István ákos lakos még 1916-ban pert indított a MÁV ellen, mert az 1912. év folyamán, Ákoson létesített új vasúti indóház körüli terület rendezésénél az ő ingatlanából is kihasználtak anélkül, hogy akár megállapodás, akár kisajátítás útján kárpótolták volna.

Annak idején a törvényszék elutasította a keresetet, de a debreczeni tábla megváltoztatva az elsőfokú ítéletet, kimondta, hogy a MÁV köteles megfizetni a 10 ezer korona kereseti összeget. Ezt az ítéletet 1918-ban a budapesti Kuria is helybenhagyta az al módosítással, hogy a kárösszeg tekintetében a törvényszék megfelelő eljárás után hozzon új határozatot.

Az impérium átvétele után felperes most már a CFR-rel szemben fozszirozta ezt a megállapítást és most volt tárgyalás a kárösszeg megállapítása céljából.

A CFR képviselője a tárgyaláson az alábbi érdekes kijelentést tette:

A CFR a MAV jogutódjának tekinteti magát

és hajlandó ennek a konzekvenciáját alperesi minőségben is elvállalni, a kártérítési összeget is kifizetni, de csak a jóvátételi számla terhére.

Alperes előadta, ha a CFR jogutódnak te

kinti magát és átvette az előnyöket jelentő jogokat akkor át kell vennie a kötelezettségeket is. Abszurdum a kártérítési összeget a jóvátételi számla terhére iratni, annál is inkább, mert ez a kötelezettség román állampolgárral szemben áll fenn és a MÁV által annak idején birtokba vett ingatlanok a CFR használatában maradtak.

A bíróság ezúttal nem döntött érdemben, csupán arra kötelezte felperest, hogy a részletes kárigényt tartalmazó keresetet közölje a CFR-rel is.

Különösen jogászörökben nagy érdeklődéssel várják az érdekes per kimenetelét.

A CADUM-KENŐCS minden bőrdaganatot enyhít és gyógyít

Tovább tárgyalnak a fuzióról

Már a tárgyaló ellenzéki pártok is unják a huzavonát

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap este Argetoianu lakásán ismét összeült a nemzeti és parasztpárt közös delegációja. Mind a két részből megállapították, hogy a tárgyalások mértéktelen elhúzása igen kellemetlen következményekkel jár. Elhatározta ezért a bizottság, hogy a huzavonának véget vet s a legrövidebb időn belül vagy létrehozza a fuziót, vagy pedig megszünteti a tanácskozáso-

Mamiu Gyula az Unversulnak adott nyilatkozatában a parasztpártot okolja az eddigi eredménytelenségért. Ha a caranisták — úgy mond — csak valamivel előzenyebbek volnának, úgy már régen ki lehetett volna mondani az egyesülést. A nemzeti párt végrehajtó bizottsága egyébként hétfőn ül össze, hogy a parasztpárt legujabb álláspontját megbeszélje.

Ulain Ferenc megszerzi a hamisítványok kliséit

A népszövetségi unió nem tartja magát illetékesnek hogy a franküggyel foglalkozzék

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nyugati pályaudvar ruháiban talált ezerfrankosok ügye kezdetben nagyon bonyolódottnak látszott. A Magyarország szerint megállapították ugyanis, hogy a most talált 6674 darab hamis ezerfrankost csak a napokban nyomták. A festék rajtuk annyira friss volt még, hogy Royera a frankok átoltvasása után alig tudta kezéről a festéket lemosni. Ezzel szemben azonban Royera rendőrbiztos a Magyar Tiváratí Irodának kijelentette, hogy ez a hír tisztán fantázia szüleménye. Ellenkezőleg a banjegyeket teljesen szárazaknak, a színnyomást rögzítettéknek találta, s benyomása az, hogy ezek a banjegyek ugyanolyanok, mint a melyeket Windischgrätzék készítettek.

Ulain és a frankklisék

Az Est jelentése szerint Ulain beszélgetés közben kijelentette, hogy ma délután személyesen beszólgáltatja azokat a frankkliséket, amelyeket Szendey egykori hallgató elrejtett. Ulain egy kérdésre kijelentette azt is, hogy Szendey tegnap Katona rendőrtanácsosnak úgy nyilatkozott, hogy csak Ulainnak hajlandó megmondani a klisék rejtékhelyét. A főkapitányság erre megadta Szendeynek a beszélgetési engedélyt Ulainnal. — Szendey — mondja Ulain — közöltem velem azt a vidéki helyet és azt a személyt, ahol megtalálhatom a kliséket. Ennél hamarabb beszerezem azokat.

Fehér Elemér vallomása a téglennyomógépről

Tegnap a rendőrség kihallgatta Fehér Elemér nyugalmazott pénzügyminiszteri tanácsost, aki arra a kérdésre, hogy miért ment nyugdíjba, kijelentette, hogy szolgálati ideje lejárt s korhatára elérkezett. Royera ama kérdésére, hogy mit tud a téglennyomógép vásárlásáról, kijelentette, hogy a térképészeti intézet önálló házkörü intézmény, s nem volt szűkebb összefüggésben az általa vezetett XIII. pénzügyminiszteri ügyosztállyal. Mindezt az intézet vezetői felelősek. Arra a kérdésre viszont, hogy hogyan jöhetett a téglennyomógép vámmmentesen, kijelentette, hogy ez a vámhivatal dolga nem a XIII. ügyosztályé. A sajtógépet szerinte azért nem vették be a leltárba, mert azt a térképészeti intézet saját pénzéből vette, tehát nem volt a XIII. osztály tulajdona.

Mészáros Gyula Bakuban van

Az Est értesülése szerint Mészáros Gyula ezidőszereint Bakuban tartózkodik. Megállapították egyébként, hogy Mészáros tíz év óta mohamedán török állampolgár, a neve Ferid beg.

Károlyi Imre megtagadta a vallomástételt

A főkapitányságon tegnap órák hosszat tartó kihallgatás alá vették Károlyi

Imre grófot, aki a kihallgatás után kijelentette a sajtónak, hogy megtagadta a vallomást, mert fellmentést még nem kapott attól, akinek titoktartást ígért. Ezt a kijelentést a vizsgálóbíró előtt esküvel erősítette meg.

A frankhamisítás Genfben is szóba került

Lukács György, aki a népszövetségi ligák uniójának genfi tárgyalásán Magyarországot képviselte, nyilatkozott a sajtónak, s kijelentette, hogy az elnöki hivatal ülésén szóba került a frankhamisítás is. A magyar köztársasági párt nevében Veér Imre és Just Iván, a baranyai menekültek nevében pedig Linder Béla kért beavatkozást a frankügybe. Az unió kimondotta, hogy a frankhamisítás tárgyalására se mmi vonatkozásban sem tartja magát illetékesnek.

Windischgrätz fegyvertársa magyarellenes propagandát folytat Párisban

Római távirat szerint az Il Tevere című fasiszta lap részletesen foglalkozik Kaltentmark Jan Stavnir esetével, aki két évvel ezelőtt még bizalmas embere volt Windischgrätznek, ma pedig Párisban a magyarellenes sajtópropaganda irányítója. A lap a cikk alcímében azt mondja, hogy Windischgrätz egyik bűntársa átadta a csehszlovák propaganda franciaországi vezetőjévé. A lap szerint ez a fordulat alkalmas az egész affér politikai jelentőségének átértékelésére.

Windischgrätzre alig lehet ráismerni

Csütörtökön este Windischgrätz kihallgatásra jelentkezett Strache főügyésznél, s Zadravetz püspök személyéről tett vallomást. A hercegre alig lehet ráismerni, roskadozó botjára támaszkodva jár, sárga arcáról eltűnt az ismeretes kényszeredett mosolygás.

Károlyi Imre a törvényszéken a Windischgrätz naplóról, Sigray pedig a rendőrségen a Windischgrätz vacsoráiról megtagadták a vallomást arra való hivatkozással, hogy a bizalmas uton megtudott dolgok elárulásával szégyen hárulna rájuk. A vizsgálóbíró még nem döntött arra nézve, hogy Károlyival szemben alkalmazza-e a tanulás megtagadásáért a kényszerrendszabályokat. Sigrayt kiadatásáig a mentelmi jog védi.

Sárospataki jelentés szerint a Windischgrätz birtokokat eladják. A kastély a műkincsekkel huszonötharminc milliórdot ér, ezenkívül hatezer hold földbirtok. A Földhivatalintézet évekké ezelőtt ötvenháromezer fontot kikölcsonzött, a közelmúltban ez a kölcsön esedékes volt, s ennek rendezésére a család elhatározta a vagyon értékesítését.

A Brassói Lapok hirdeselt naponként százezer ember olvassa

LUTHER
német kancellár.

A jogi fakultás hallgatói beszüntették a sztrájkot

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A diáksztrájk ügyében enyhülés állott be a mai nap folyamán. A jogi fakultás hallgatói elhatározták, hogy beszüntetik a sztrájkot, s rendesen látogatni fogják az előadásokat. Egyben azonban memorandumot terejsztettek a közoktatásügyi miniszterhez, amelyben felsorolják panaszait a felső oktatási reform új intézkedései miatt.

Jassyban még teljes erejében dühöng a sztrájk, s szinte óráról-órára ismétlődnek meg az egyetemen az erőszakosságok. A jassyi diákok küldöttsége ma Angelescu miniszternél volt.

Tilos a magyar szó

A felekkel se szabad a tisztviselőnek magyarul beszélnie

TEMESVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bukaresti posta és táviráda vezérigazgatóság újabb kirohanást hajtott végre a kisebbségi népek anyanyelve ellen. Nem egyszer már ráüzent a tisztviselőkre, hogy a hivatalban, folyosón, vagy telefonnál nem szabad a románon kívül más nyelvet is használni. Mivel azonban ezek a díszkrét körlevelek hatás nélkül maradtak és a derék tisztviselők — az itteni románok is — velükszülte-tett emberségből magyarul, vagy németül beszéltek a románul nem tudó felekkel. Most aztán dörgedelmes körrendelet ment szét Erdély és a Bánság minden részébe, amely megütőkésszel állapítja meg, hogy még mindig vannak városok, hol a tisztviselők a kisebbségek nyelvét is használják; elrendeli ezért a vezérigazgatóság hogy a jövőben a postai és táviradi, valamint a telefonszemélyzet egymásközi és a felekkel való érintkezésében csakis románul beszéljen, mert ellenkező esetben a legszigorubb eljárást fogja indítani a rendelet megszegőjével szemben.

Igy fest a gyakorlatban a kisebbségek anyanyelvének respektálása. Aki nem tud románul az ne vegye igénybe a postát és legfőlőbb a fenntartásához szükséges adót szabad magyarul vagy németül befizetnie. Bizony nem valami tiszteletreméltó álláspont ez és nem is alkalmas arra, hogy a kisebbségi polgár szívét melegséggel töltsse el. Pedig az volna a jó politika, amely a szíveket megnyeri és nem az, amely azok elidegenítésén mesterkedik. Nincs is más baja ennek az országnak, csak az, hogy kevesen akadnak a vezetői közt Ducák, de annál többen járnak az Angelescu iskolájába.

Újabb konfliktus a kormány kebelében

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kormány kebelében legujabban ismét konfliktus tört ki. Ezuttal megint csak Vaitoianu miniszter érzi megbántva magát, s azt állítja, hogy annak a minisztertanácsnak a naplóját, amelyek az építési keresztfák kedvezményes exportjára adtak meghatalmazást, meghamisították. Ma délelőtt még Vaitoianu miniszter lemondással fenyegetőzött, délutánra azonban már kissé enyhült a helyzet a kölcsönös kimagyarázkodások nyomán, különösen, amikor megmagyarázták, hogy ezt a kedvezményt a Banca Romaneasca javára eszközölték. Hír szerint az ügyet az ellenzék a parlament elé akarja vinni.

Rasmussen szenzációs közlése az 1897 évi André-expedíció tagjainak tragikus pusztulásáról

Az „Oernen” elindulása és eltűnése — Az eszkimók ölték meg
a bátor sarkkutatókat

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Safamon August André sarkkutató 1897-ben két társával, Fraenkelle és Strindberggel együtt az „Oernen” (Sas) nevű nagy ballonban elhagyta a Spitzbergák szigeteit és elindult az északi sarkra. Andrének az volt a terve, hogy az északi póluson keresztül Kanadába repül. A világ részint postagátmbok, részint tengerbe dobott bóják útján kapott tájékoztatást az expedíció utazásáról. A léghajóról azonban csak három napig jött értesítés, azóta André és társai nem adtak életjelet magukról. A merész expedíció sorsáról csak annyit lehetett kétségtelenül megállapítani, hogy André és társai elpusztultak. Most végre Knut Rasmussen, a világhírű dán sarkutazó felvilágosításokkal szolgál az André expedíció sorsáról.

Ugyanis Rasmussen a Hudson-öböl felől nyugtara fekvő Chesterfield Julet nevű nagy fjordnál átlomázott, megismerkedett Turquetil páterrel, az ottani katolikus misszió vezetőjével. Ez a lelkész közölte Rasmussennel, hogy 1900-ban messze északra előre hatolt, ahol olyan eszkimókat talált, akik fehér emberrel még sohasem találkoztak. Ez a kicsiny eszkimótörzs nyílai és dárdaival vadászgatott iramszarvasokra. A páter néhány napig ott tartózkodott a törzsnél, hogy közelebbről megismerje ezeket az eszkimókat.

Egy este a törzs vezetői előadták, hogy fontos kérdezni valójuk van bizonyos dolgokról, amelyek őket különösen érdeklik. Mindenekelőtt azt kérdezték, hogy a fehér emberek szoktak-e országukból olyan sátorlapokat magukkal hozni, amelyek a földről

felemelkednek és mint a madarak repülni tudnak?

Amint erre páter igenlő választ adott, az eszkimók komoly tekintettel mérték végig egymást, mintha valami rejtett titkuk lenne. Ezután más kérdéseket intéztek a páterhez. Így egyikük azt kérdezte, hogy ezeket a sátrakat olyan csudálatos vékony bőrből készítik-e, amely nem álltató, származnak? Erre is igenlően felelt a páter, mire az egyik eszkimó még további kérdéseket intézett a lelkészhez, hogy vajjon az ilyen levegősátrak olyan fehér vas-fajttával vannak-e felszerelve, amelyek nagyon könnyűek? A páter megértette, hogy az eszkimók az alumíniumra céloznak és ismét igenlően felelt.

Pár évvel később a páter ismét meglátogatta ugyanezt a törzset, amelynek tagjai most már nagyobb bizalommal fogadták, és elmondották, hogy pár év előtt három fehér ember jött repülőszékben az ő lakóhelyükre. A fehér embereket később egy másik eszkimó-törzs tagjai megölték.

A fehér emberek ugyanis egy rénszarvas valamilyen csodálatos eszközzel ejtették el, másik törzshöz tartozók erre elhatározták, hogy megölik a fehér embereket, akiket varázslóknak tartottak. A páter később másoktól is olyan közléseket kapott, amelyek megerősítették az eszkimók előadását úgy, hogy Rasmussen szerint ezek a titokzatos elbeszélések csakis az André-expedícióra vonatkozhatnak. Később a páter ugyanis olyan eszkimókkal találkozott, akik szánkáilon ballon-szövetet használtak, amely valószínűleg a szerencsétlen André-expedíció léghajójáról származott.

Szakadék szélén a szellem robotosai

Virágos kedvvel, görnyedten és pedánsan a sir felé... — Cercle a koldus-
tarisznys, magyar nyugdíjasok telett, akik ezer lejből élnek
A főreáliskolai tanár ur nyolc-tíz ritmikus lélegzést ajánl vacsora helyett

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ocska öreg bácsik ácsorognak a rácsnál. Jó magasan kinyújtják a nyakukat, amint lefelé előre tipegnek, bolongatnak, de ne adj isten; egy világért sem mozdítanak el szemüket a nyílásról. Ott adják ki, illetőleg hivatalos nyelven ott folyósítják a pénzügyigazgatóság pénztáránál azt a pár frissen vasalt bankót, amiből szegények további egy hónapig kötelesek fenntartani ugynevezett létüket.

Otödike, hatödike, vagy hetödike; a nyugdíjasok nagy napja, midőn ezek a szerencsétlenek hozzájutnak a száraz kenyérvalóhoz. Hogy az egykori magyar közélet szellemi büszkeségei miképpen élnek meg a néhány száz lejből s hova mosódtak el a tekintély fényárjából az ő ragyogó sziluettjeik, ehhez néhány szelid színt igyekszem elcsenni a szegénység komor palettájáról.

Közben eladogatjuk régi ruháinkat...

Pirosposzsgás, vadászruhás bácsi Vadas Gyula, nyugalmazott magyar királyi erdőtanácsos, aki már kora reggel hétkor felkel és kísértél a csálai erdőbe. Haragos vadászokle rég kisimult s már csak pazar vadásztroféái emlékeztetnek a hunyadi erdőségek fenyőillatos, hetyke, régi reggeleire.

HYPEROL

fertőtlenít, megvéd torokfájástól

SZAJVIZTABLETTA.

Kapható mindenütt.

6642

— A VII. D. osztályba tartozom — kezdi meg vallomását a pirosarcu öreg — és 1200 lej a fizetésem, azaz a január 1-ével történt 50 százalékos emelés óta 1700 lej a havi jövedelmem, minden illetményemmel együtt. Ehen is halnék nagybeleg feleségemmel, ha történetesen nem volnék tutorja, oltalmazója unokámnak. Jó ha orvosságra telek az asszonyomnak, mert például amint a kilátásba helyezett lakbérre gondolok, már a hideg szalad végig a hátamon. Fizetésem természetesen nyomtalanul elmege a két porció früstükre, ebédre és vacsorára. Unokám gondozásáért járó összegből fedezem a fát. Hisz csak egy hónapban elfogy egy öl fa, ami kétszer lebbe jön, mire a pincébe kerül. Roppant szomorú volna számolni, hisz ma egy hasonló élet nivója család megélhetése havi 7000 lejt igényelne.

Pihenés, ünnep, várakozás

— Közben eladogatjuk régi ruha és fehérneműállományunkat, meg egyéb cókunkat s így valahogy csak eléldégünk. Kalácsot évek óta nem ettem s egy családi ünnepségünkre ősszel még krizantémot sem tudtam venni. Ünnepeink: a pihenés és munkánk: a mítsem várás.

— Hogy pihenés után édes volna a nyugalom, azt tisztelettel kétségbe vonom. Legfeljebb olvasgatunk. Ujból elolvasom régi Jósika, Jókai és Mikszáth könyveimet, s érdekes, mindegyikben új szépségeket lelek, ugyanolyanokat, amilyeneken azelőtt átsiklottam.

A többi nyugdíjas sorsa sem vigasztalóbb. Ugyanakkor, midőn a legtöbb életpályán — bárminő távolságban is, de — párhuzamosan futottak a jövedelem és kereset irányvonalai, a használaton kívül közalkalmazottak keresetforrásai alig gyarapodtak a békeidő óta.

Hja, ha előlről kezdeném...

— Mondja kedves tanácsnok ur, — fordulok az aradi Dácia-kávéház nyugdíjas törzsszablatánál Csiky Károly, volt aradvárosi tanácsnokhoz, — nem bánta meg ezt a multat? Ilyenkor délután a fekete-kávé izem nem keserűbb küssé az elherdált férfikor emlékeitől. Ugy érte, ha például még egyszer előlről...

— Hja — vág szavamba fűgén Csiky Károly — ha előlről kezdeném, megint csak — közhivatalnoknak mennék. Negyven évig városi tanácsnok voltam, s havi nyugdíjam 900 lej, amiből még egy pár cipőre sem telik. Aki össze tudja magát szedni közülünk, az vén fejével munkába áll. Kézbesítőnek, irodaszeresnek áll be magánvállalatokhoz, vagy napi díjasnak és ügyvédhojtárnak. Ma nyolcvan éves vagyok, nem kell már a munka, csak a vöm kertjében szoktam nyesegetni és oltani s hajnali mennyei madárcsicsergéstől a régmúlt önfeléd muzsikája cseng-bong a szívemben.

Ritmikus lélegzés az esti órákban

Szukovszky Mihály főreáliskolai tanár ur 40 lépést tett a reáliskola katedrájától a Simay-fürdő ingyengőztől fűlédtt esőmeleti hónaposszobájáig, s ez a negyven lépés negyven évet jelent, mert ennyi időbe tellett, míg idejutott a tanár ur a szomszéd lyceumtól a hónapos gözbe.

— Tanulgotom az egészséggel kapcsolatos tudományokat — mondja tótos tájszó-lással a sovány, kis professzor. Meggyőződéses mazdasanista vagyok. Azt az életmódot gyakorlom, amely Otoman Ha Niseli doktor tanai alapján az élet legfőbb javának a ritmikus, tudatosan irányított lélegzést tartja. Pompás, energiatörő hatása van ezeknek a mélylélegzési gyakorlatoknak. (Mutatja). No nézze, teli tudóval beésk ki a levegőt s nyolc-tíz ilyen ritmikus, hosszú lélegzés a karok egyidejűleg forgatásával, az ugynevezett esteli órákban elfeledtet az emberrel még a vacsorát is...

A mélylélegzés életbölcsészettől átított tanár ur tehát negyven évi professzorkodás után elérkezett oda, hogy jobbra a ritmikus és tudatosan belélegzett levegőből tartja fenn magát, amely gyakorlatok teli tudóval való folytatására 900 lejes nyugdíjára való tekintettel nyilván bőséges alkalmat nyílik. A feledés homályából ki lehet még emelni azt a körülményt, hogy Szukovszky tanár ur a háború első évében volt segítője a színházban, amikor Az Ember Tragédiája örökbecsű Madách Imrét nézte meg. Különben egyre kevesebb jár emberek között már a Felvidéken felejtődött rokoniát sem levelezik. (Kár a bélyegért.) Időnként azonban, főleg ilyen aranysütéses, tavaszi délelőttön botjára támaszkodva végigti a korzón, miközben nem ártal megfordulni egy-egy könnyedén libbenő fiatal hölgy után.

Persze csak magáról elfeledkező, atyai melegséggel...

...Ellobbant hát a közhivatalnoki pálya generációkon keresztül dacosan, fennen szított fényessége. Akik szocialista szempontból érdemtelenné kíváltságos magasságon érezték a közhivatalokban ülő kasztot, hívós elégteliséget térhetnek napirendre a hivatalos magyar szellemiség időelőtti végelgyengülésén.

**Pöstyéni
iszap**
házi kúra

a legjobb és legbiztosabb kúra csúsz
ischiasz és rheuma ellen.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható
Pöstyén fürdő Thermalia téli-palota nyitva.

Brassói főerakat: Krafft és Herberth drogeria

"FARMODONT"
FOGKRÉM

KAVIAR A LEGJOBB ERŐ-
TIKUS HETILAP

Bizalmatlansági indítvány a cseh kormány ellen

A belügyminiszter kirohánása a német kisebbséggel szemben

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A cseh képviselőházban az ellenzék bizalmatlansági indítványt nyújtott be a kormány ellen, javasolva, hogy szavazzák le a kormányt a kisebbségek nemzetközileg garantált nyelvvédelmének megsértéséért. Zienhut német agrárius, Luska keresztény szocialista, Kaibl német nem-

zeti, Czech német szociáldemokrata szenvedélyes hangon támadták a nyelvrendeletet, amely az elnemzetlenítés eszköze, az elnyomást szolgálja, s lerántja az ufolsó álarcot is a cseh politikáról. A belügyminiszter állandó viharzás közben védte a rendeletet, miközben hevesen kirohant főleg a német kisebbségek ellen.

A pozsonyi tábla nyolc napi elzárásra ítélte Hlinka Andrást a „Tateleben” miatt

Íronikus-e, vagy sértő-e az elnökre a Tateleben kifejezés? — A hallgatóság tüntetése Hlinka mellett

POZSONY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A pozsonyi tábla Drbohlav büntetőtanácsa a „Tateleben”-pörből kifolyólag.

nyolc napi elzárásra ítélte Hlinka Andrást, a szlovák néppárt vezérét.

A tábla utasította a törvényszéket, hogy döntsön arról feltételes, vagy feltétlen legyen-e a büntetés. A tárgyalás mindvégig jóltelt atmoszférája az ítélet kihirdetése után tüntetésben robbant ki.

Mint emlékeztetés, a törvényszék január 21-én felmentette Hlinka Andrást, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy 1924 április 5-én a „Slovák”-ban cikket tett közzé, a cikkben gúnyosan reflektált a pápai főrabbinak a köztársaság elnökéhez írt hódoló brosurájára.

íronikusan „Tateleben”-nek nevezte az elnököt

és ezáltal a köztársaság védelmére szóló törvénybe ütköző bűncselekményt követett el.

A törvényszék felmentő ítéletének és az ítélet indokolásának felolvasása után dr. Gazsik védő kijelentette, hogy a tábla egyáltalán nem jogosult az ügy tárgyalására, mert a törvényszéki ügyész a felmentő ítélet kihirdetése után nem felebbezett és nem is tartott fenn magának három napot indítványtélre. Dr. Gazsik kifogását a tábla jegyzőkönyvbe vette, de a tárgyalást tovább folytatta.

Stivar ügyész rövid vádbeszédében rekapitulálta a törvényszéki vádirat pontjait és különösen kiemelte, hogy nem helyes a törvényszéki ítélet indokolásának az a pontja, amely szerint az inkriminált cikk tulajdonképpen nem is látott napvilágot, mert az illető

lappeldányt már a nyomdában elkobozták. Stivar ügyész szerint az elnöksértés nyilvánosság előtt történt, amennyiben a „Slovák” szerkesztői s a nyomda személyzete látták a kéziratot. Az sem szolgálhat a vádlott mentiségére, hogy a sértő „Tateleben” szót más szájába adja.

Hosszu tanácskozás után a bíróság megsemmisíti a törvényszék felfmentő ítéletét és nyolc napi elzárásra ítéli a vádlottat.

HLINKA páter, a szlovák néppárt vezére.

Hlinka és a hallgatóság, amelyben számos néppárti képviselő is van, nyugodtan fogadja az ítéletet. A védő semmisségi panaszt jelent be. Hlinka csatlakozik védője szavához és hozzáfűzi, hogy „a többi majd a parlamentben.” Ebben a pillanatban a hallgatóság a Hej Slováci kezdetű dalt kezdi énekelni és az elnök többszörös figyelmeztetése ellenére is végig énekelte azt.

Közben a tömeg kifelé tolong, míg az elnök felrendeli az összes teremőröket, hogy távolítsák el a renitenseket. A folyosón többen szidalmazták a bíróságot és nagyarányu tüntetéssel fenyegetőznek. Detektívek jelennek meg, mire a tömeg fasszerűen szétoszlik.

Az ügyész kijelentése szerint a teremben történt tüntetésnek valószínűleg bünyügyi folytatása lesz.

Magyarcsufoló hivatalos ujság

A bábák lapjának botrányos „magyar nyelvű” cikkei

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Itt jelenik meg Brassóban a Curierul Sanitar, a bábák és egészségügyi hivatalnokok érdekeit védő organum. A lap számot vetve azzal a körülménnyel, hogy Erdélyben többségben vannak a kisebbségi nemzethekhez tartozó szülésznők, német — és állítólag — magyar nyelvű cikkeket is közöl. Hogy azok a bizonyos „magyar nyelvű” cikkei a latin betűkből összerakott, egyetlen élő nyelvben nem létező szavaknak micsoda hülye egymás mellé állításából kovácsosodnak össze, annak illusztrálására közlünk itt egy kis ízelítőt a „január-február” 21—22. szám csodabogaraiból.

A 2. oldalon egy Mária Solomon nevű „munkatárs” betűről-betűre így kedvekedik a magyar kartársaknak:

Hölgyeim,

Ngy a várm mint falusi mteszno. hrussit ar altkaneat lugy a szubo nhnek. Anacs adr. barát noje lugym már a trhesség elso honapjaiban, mert scaru rgy trudja meg mutatni hozzáérhését, s rogy tud bazalniat. Kellem maga nauf. Egy kliniraiag héprett szülészno nemcs.

na a a sulust kell lugy teveresse. hanem elrskénihe is minden srenecsétlenség-tol meg oja a srülő not. Nemcsau Les. mesicho hanem tei nésrel ellenes nül-om si vandroc. scht csan ar rloiso perden mirott suleszno nem mindiag garantat hatja az anya es a grpmen aletét. ha pedy ralumi norencsetlenség horteus mundénere a nülésznoj okoljanc. A nülésno érdene behat hugy megéhre huvatasat teljas lelkebol teljetse kofasegrt.

Es így tovább.

A 4. oldalon holmi polémiafélést sejtünk az alábbi sorokban lappangani:

Völösz a Simionescu urnő Lerelére.

Levelé vére nőllosozolunk de mör késő nagyon kérjük ne fonodljon az egylet meg alapítására mert ez sértő reónk nézve ment mu altajunk az mega a mit ma helölt nagy is alejnkőknő.

Tekintethel hogy magok münköt mint masto hákat kesellek Bucurestibe mii elhatávtuk stb....

Ugyanezen az oldalon a román szedőkollega ördöge, vagy tán a cikkíró rosszul palástolt kitűnő magyar nyelvtudása a következő veszedelmes megzólítást lopja papírra:

„Nagy Méltóságos Miniszter Ur!”

Idézhehnénk még egy pár csókolni való „magyar mondatot” ebből a derék kis szak- ujságból, de kiméjjük szegény munkatársunkat, a magyar szedőt, ki bizonyára vért izzad

míg ezeket a szörnyűségeket ólomba önti. A mi szerény megjegyzésünkhöz egyébként a bemutatott példa is elegendő:

Nagyon meghat bennünket, hogy egy román laptárs magyar cikkeket is akar közzölni, s hálaunkat az a tudat se kisebbíti, hogy ezt a jó szándékot elsősorban az egészséges érdek irányítja. Egy kis hibáért, magyartalanságért eszünk ágában se lenne nekünk kellemetlenkedni, a fő, hogy a magyar szakkörök megértsék az ujság mondani valóját. A Curier Sanitar rejtvényeit azonban egyetlen magyar olvasó sem képes megfejteni, a célt tehát a mutatványul közölt gúnyosságok egyáltalán nem érhetik el. Ezenben elérik, hogy a magyar olvasó felháborodik azon a tiszteltatlanságon, mellyel az anyanyelvét kezelik és lesznek számosan, akik egyenesen izléstelen gúnynak fogják majd föl az ilyen „magyar közleményeket.” Ha tehát a Curier Sanitar tényleg reflektál a magyar előfizető pénzére, akkor szíveskedjék számára magyar író és magyar szedőt tartani. De az ilyen „magyarságból” nem kérünk, sőt azt a legenergiusabban visszautasítjuk.

Hol a boldogság mostanában?

A mai agyonzaklatott, megrázkódásokkal teli, gazdasági krízisekkel küzdő életben az egyetlen biztos támasz a jó egészség, munkakedv és munkabírárs. Ezeknek az alapfeltétele pedig az, hogy a rendes táplálékon felül olyan jól emészthető, kellemes ízű, erősítő tápszert vegyünk magunkhoz, amely a fokozott munkatejesítmény elvégzését, az idegek megfeszített izgalmanak elviselését lehetővé teszi. Ilyen természetes erősítő tápszert, az Ovomaltine, amely magában foglalja a malátát, friss tojást és a legfinomabb hollandi cacao legnemesebb tápanyagát és vitaminjait.

OVOMALTINE

Tápláló erősítőhizlaló

erőt ad, fokozza a szervezet ellenállóképességét betegségekkel szemben, megedzi a szervezetet a mindennapi élet izgalmainak könnyebb elviselésére és tartalék-energiát, tartalék-tápanyagot halmoz fel a szervezetben. Aki a létért való nehéz küzdelemben helyt akar állni, a mindennapi reggeli- és uzsonnatelhez 2-3 kávéskanál Ovomaltine-t tegyen.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.

Dr. WANDER

gyógyszer- és tápszergyár Rt., Bera.

H I R E K

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fejen olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők,
vagy pedig bármelyik hirdetőiroda vagy bizományosunk
átján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A Brassói Lapok nyomdávalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Buka-
restben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30
garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában
2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Francia-
országban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Vasárnap, március 14.

Kat.: Lactare vasárnap. — Ma-
tild királynő. — Prot.: Benedek.
Görög: Böjt 5. vasárnapja.
Benedek. — Izra: 5088. Adar

28. — A nap: 6.33-18.19. Hold: újhold 15-én 9.58 órákor. Jódjárás:
Csendesebb és meglehetősen derült idő, éjjeli fagygal.

— **Ipartársuafi elnök választás** Dicső-
szentmártonban. Dicsőszentmártonból jelen-
tik: A dicsőszentmártoni iparosok ez évi
tisztújító gyűlésüket a tegnapi tartották meg,
melyen leadtak összesen 55 szavazatot. Eb-
ből Raffay Ferencz kapott 21 és Macaria
Sándor pedig 25, tehát az új elnök ez évben
Macaria Sándor cipészmeister lett.

— **Balkán szindikalista értekezlet.** Az
amsterdami nemzetközi szindikalista szövet-
ség április 9-én és 10-én Szófiában balkán
szindikalista konferenciát tart, melyen a köz-
ponti iroda képviselőin kívül Bulgária, Gö-
rögország, Jugoszlávia, és Románia szindi-
kalista szervezeteinek küldöttei vesznek részt.
A konferencia célja, mint a lapoknak küldött
értesítés közli, hogy utakat és módokat ke-
ressenek a szindikalista mozgalom előmoz-
dítására ezekben az országokban.

— **A magyar kultúráért.** A múlt év no-
vemberében alakult és immár működési en-
gedélyt nyert segesvári Önképző és Műked-
velő társaság e hó 10-én tartotta megnyitó
ünnepélyét. Dr. Tóth Lajos ref. lelkész, az
egyesület elnöke lelkes beszédben méltatta a
magyar irodalmat és műveltséget és buzdított a
nyelv és kultúra ápolására. A nagy tet-
széssel fogadott megnyitó után Ehrewert
Mariska szavalt, majd Ehrewert Ignác
Arany életét és költészetét méltatta. Az ön-
képző társaság összes jövedelme 80 száza-
lékát a segesvári magyar egyházak és isko-
lák javára fordítja.

— **Érvényesek-e a szovjetházasságok.**
Pár héttel ezelőtt hosszasanban fejtegettük
a magyar igazságügyminiszternek és a bu-
dapesti táblának azt az álláspontját, hogy a
Szovjetországban kötött házasságok ér-
vénytelenek. Most arról értesülünk egy bu-
dapesti táviratból, hogy a polgári törvény-
szék Malonyay Béla dr. előadása alapján
szembehelyezkedett a táblával és kimondot-
ta, hogy a szovjetházasságok érvényesek. Az
indokolás azt hangsúlyozza, hogy valamely
állam jogrendszerének elismerése nem függ
het a diplomáciai elismertetés kérdésétől.
Szerény feljegyzésünk szerint a táblának van
igaza és nem Malonyay törvényszéki bírónak.
Mert — amint már erre kifejezetten rámutat-
tunk — itt nincs is szó politikumról, de még
az általános jogrendszer elismeréséről sem,
hanem speciálisan a házasság intézményének
analízisérol. Oroszország tanácsközlársasága
meghaladja mindama következményeket, me-
lyeket a nyugati államok a házasság fogal-
mához fűznek; az orosz házasság csak egy-
szerű bejelentése két különálló ember
együtt élésének, ám ez az együttélés sem va-
gyoni, sem családügyi szempontból nem jár
azzal a kötelezettséggel, melyet hozzá a ró-
mai jog alapján kifejlődött jogrendszerek
fűznek. Tehát a szovjetházasság egészen más

Nem álarc

hanem valóságos szépség sugárzik arról az
arcról, melyet

DIANA krémmel
DIANA szappannal
DIANA puderrel
ápolnak.

21952

A landsbergi vérbiróság halálra ítélte Gaedicke őrmestert, mert nem akarta egyik „áruló” társát kivégezni

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójá-
tól.) Szenzációs bűnügy foglalkoztatja most
a landsbergi hatóságokat. Gaedicke őrmester
aki maga is tagja a »Fekete hadsereg«-nek,
feljelentést tett a landsbergi rendőrségen,
s feljelentésében újabb vérbiróságot leplezett
le, amely őt

**mint a nemzeti eszmék árulóját,
halálra ítélte.**

A »Fekete hadsereg« az az osztag,
amelyhez Gaedicke őrmester is tartozott,
hosszabb időn keresztül állomásozott Kü-
strin községben, ahol a »Fekete hadsereg«
nek egyik municióraktára volt. A Küstrin-
ben működő vérbiróság egy ízben halálra ítél-
te Klapproth őrmestert »hűtlenség miatt«.
Az ítéletet Gaedicke őrmesternek kellett
volna végrehajtani, az utasítás szerint úgy,
hogy

**a halálraíteltet éjjel kösse egy
fához és úgy löjje agyon.**

valami, mint a miénk, csak az elnevezés ma-
radt meg az egész intézményből, s így sem-
mi értelme, hogy az Oroszországban kötött
házasságokat érvényeseknek elismerjék —
például Magyarországon. Nem elképzelhetet-
len, hogy valaki alá vetette magát az orosz-
országi laza házassági szabályoknak, de a
nyugati államok törvényeinek szigorát nem
hajlandó magára venni. A lakhely egyszerű
megváltoztatása címén mégse lehet egy mult-
beli cselekményekhez a szándékkal elintézet
következmenyeket fűzni — utólag. Mi már
most a budapesti tábla és törvényszék kon-
fliktusát illeti, nem tudjuk, hogy a tábla
egy fölmerült konkrét esetben érvényesítette
ismertetett álláspontját, avagy teljes ülési
döntvényt hozott-e. Utóbbi esetben elintézett-
nek volna tekinthető Malonyay bíró felfogá-
sa, de ha táblai, vagy kuriai döntvény még
nincs, akkor egy ideig még haragszom rád-ot
játszhatnak a kérdés körül a különböző bi-
rói forumok.

Az alezredes ur . . .

Szegény mostoha fia a sorsnak Ma-
yer Samu szászvárosi perecaruló. Mindenhez hozzá fogott már, minden-
féle mesterséget megpróbált, míg a
perecig eljutott. S mivel egész nap
a ropogós perecekkel rója az utcát,
egyesítette azt a hirlap árusítással,
hogy kevés jövedelmét ezzel is növel-
je. Minden szép rendben ment ed-
dig. Fogott a perec s fogott a hirlap
is. A sors, mintha már megeléged-
te volna, hogy törődjön szegény rab-
szolgájával, magára hagyta, s a sze-
gény öregfiu örvendett annak, hogy a
banis jutalékokból, ha nem is bőse-
gesen, de legalább csendesen tenget-
heti örömtelen életét. Így történt ez
egy szép tavaszi szombat napig. Ek-
kor megint csak eszébe jutott a sors-
nak, hogy él egy Mayer Samuja, s je-
lentkezett egy katona képeben. Hatal-
mas, nagy ember volt a katona. Rang-
jára nézve alezredes, megáldva nagy,
hatalmas termettel, duzzadó erővel,
s felruházva öfelsége akaratából
karddal, hogy hordja királya és hazá-
ja védelmére, annak ellenségeivel
szemben, hogy védelmezze a gyen-
gét az erőssel szemben. Az alezredes
ur azonban vérmes ember. Külső el-
lenség, kivel szemben erejét fitogtat-
hatná nincsen, szombat délután lé-
vén, úgy látszik a kaszárnnyába sem
vezethette le hangos vezénylésbe duz-
zadó (»tereje«), séára indult és Mayer
Samuval találkozott. Szegény Mayer
Samu pedig bizonyára nem is akart
vele találkozni. Árulta a friss perecet
és a friss magyar lapot. Árulta, csak
ugy mint rendszeren, kínálva felvált-
va, hol az egyiket, hol a másikat. A
fő utcán ment, mikor az alezredes ur
félelmeben, mint egy bosszuálló Je-
hova, megállította. Pedig az alezredes
urnak nem kellett sem perec, sem

Gaedicke vonakodott az ítéletet végrehaj-
tani és azt mondta, hogy »bár az áruló meg-
érdemli a halált, tekintettel ke« tenni arra,
hogy Klapproth házass ember és gyermekei
vannak.«

A vérbiróság erre őt is halálra ítélte;
Gaedicke azonban Csernovitzba menekült,
ahol két évig álnéven élt. A napokban azután
a »Fekete hadsereg«-nek néhány áruhás
tisztje megjelent Csernovitzban, akik
a gyanútlanul sétáló Gaedicke-t megtámadták
és vasbotokkal félholtá verék.

Gaedicke írásbeli fellebbezésére a lands-
bergi vizsgálóbíró megindította a nyomozást,
amely a vérbiróság működésére vonatkozó
adatokat mindenben igazolta. A hatóságok
megtették az intézkedéseket a vérbiróság
tagjainak letartóztatására. A bűnügy tárgya-
lása elé egész Németországban nagy érde-
kődéssel tekintenek.

ujság. Nem, határozottan, neki Mayer
Samu áruló nem kellett semmi,
mert perecre éhes nem volt s ujsá-
got vásárolni nem szokott. De ki-
váncsi természetű volt, hogy ez a sze-
gény fiu vajjon miféle ujságot árul-
hat. És szegény Samu semmit sem
sejtett. Felelt illedelmesen s a követ-
kező percben hatalmas átok és szid-
dalom zápor közepette megtudta,
hogy ő egy piszkos, disznó, irredenta
gazember, s egy hatalmas poffal ar-
cán bámult a nyugodtan tovább sé-
táló alezredes ur után. Ez szombaton
történt. Vasárnap ebéd után hasonló
körülmények között találkozott az ale-
zredes ur és Mayer Samu. Hajszál-
nyira ismétlődött a tegnapi incidens.
Talán még katonásabban, mint teg-
nap, mert csak az alezredes ur be-
szélt és pofozott, míg Mayer Samu
csak hallgatott mélységes fájdalom-
mal, nem fogva fel azt, hogy miért
szabad csak neki tünni és szenvedni,
miért szabad az alezredes urnak szid-
ni és pofozni és mélységes szerencsét-
lenségének tudatába lepergő könnyei
tették még sósabbá a szegény öreg
fiu pereceit. Így találkoztak és ismer-
kedtek meg egymással fényes nappal
Szászváros fő utcáján Protopopescu
alezredes ur.... és Mayer Samu.

— **Református vallásos estély.** Folyó hó
14-én, vasárnap délután 6 órákor vallásos
estély lesz a ref. templomban a következő
műsorral: 1. Közének: 169-ik ének. 2. Szaval
Filipánjs Rózsika. 3. Hegedűl Hauser Lász-
ló, orgonán kíséri Klees Gabriella. 4. Felot-
vas: Dr. Kovács Béláné. 5. Solo ének: Bau-
man Josefina opera énekesnő. Orgonán ki-
séri Hübner Richárdné. 6. Szavaf Nagy
Sándor. 7. Énekel a ref. egyházi énekkar. Az
estélyt Förder Sándorné és Vogel Frigyes-
né rendezik. Belépődíj nincs. Perselyado-
mányok a Molnár János alapra fordítatnak.

— **Eladó a »kövér Berta«.** A világháboru
utolsó esztendejében egyellen nőnek a neve
sem szerepelt olyan gyakran a világújságok ha-
sábjain, mint a kövér Bertának. Felülmu-
ta a népszerűsége Jeritza Máriát, Gloria
Svanonét és a művészet kozmosza valami-
nyi most fenragyogó csillagának dicsőségét.
Kövér Berta néven emlegették ugyanis azt a
hatalmas német ágyut, amelyből a né-
metek körülbelül 100 kilométer távolság-
ról lötték Páris városát. Es most a kövér
Berta felsorakozott az eladó leányok közé,
de nem kérére, hanem vevőre számít. Ainiens
városa ugyanis az angol csapatoktól egy ha-
talmas tankot, a francia hatóságoktól pe-
dig 20 német zsákmányolt ágyut kapott aján-
dékba. A községtanács azonban felesleges ek-
tartja a sok diadalmi jelvényt és elhatároz-
ta, hogy eladja azokat. Sőt ennél is tovább
ment. A kövér Berta, amelyet az ausztráliai
csapatok zsákmányoltak Chignolles közelé-
ben, szintén Amiens város birtokába jutott
s a város most elhatározta, hogy egy füst
alatt rajta is tudad. IA kövér Bertát tehát a
Krupp-gyár remekét, el fogják kótyavetyélni.

Felsült a csodatevő sashalmi javasasszony

Csalódással járt a hatósági vizsgálat

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hetek óta nagy híre van a sashalmi delejező asszonynak. Egyszerű emberek csodálkozva mesélik gyógykezelési eredményeit s valóságos népvándorlás hordja ki Wunderlich Péternének a tekintélyes pénzüsségeket Sashalomra.

A hatóság természetesen nem hagyta szó nélkül a javasasszony áldásos működését. Előbb a tisztí főorvos ellenőrizte az orvosi tevékenységét Agoraszto Péter alispán és dabasi Halász Olivér jelenlétében. Tényleg előfordultak esetek, amikor a beteg autoszugeszciója hirtelen javulást idézett elő, a tisztí főorvos azonban rögtön tisztában volt azzal, hogy Wunderlichné tevékenységének, vagy személyes befolyásának semmi köze ezekhez a javulásokhoz.

Tegnap aztán a Charité-poliklinikán orvosi ellenőrzés mellett szerepeltették a delejező asszonyt. A főorvos elmondotta az újságíróknak, hogy azért engedélyezték a nő kísérletezését, mert hírneve után föltelezték, hogy valamilyen érdekesebb gyógykezelést tud bemutatni szuggesztív alapon. Már megjelenése nagy csalódást keltett. A szuggesztív erővel rendelkezők finom, sima ujjai helyett dagadt, izzadt tenyerű, vörös kéz, általában holmi tenyeres-talpas szakácsné benyomását teszi az ötven év körüli nő. Viseletéből el-

ső percre kitűnik, hogy látott valaha vésári hipnotizőrt, akinek hokusz-pokuszeit most szolgalelkűen lemásolja.

Wunderlich Péternének a Charité-beli szereplése teljesen csődöt mondott: tíz különböző betegségben szenvedő embert hoztak eléje, de egyik sem tudott segíteni. A delejező asszonynak csak az olyan betegre lehet hatása, akin a csodahírű nőnek már az előszobája is segít. Alkik már az előszobában vakon hisznek benne, azok fájdalomát az autoszugesztio ideig-óráig elmulasztja.

Az orvosok nem bánták maliciózan Wunderlichnéval: csupa olyan beteget vittek eléje, akiknek fájdalmát szuggesztív alapon esetleg meg lehetne szüntetni. Ámde valamennyinek nem hogy enyhült volna az állapota, hanem ellenkezőleg, súlyosbodott. A fölingerelt betegek egyike a meghiusult kísérlet után inzultálni akarta a delejező asszonyt s csak az orvosok közbelépése akadályozta meg a botrányt.

Egész természetesen azzal mentette fölülését Wunderlichné, hogy a poliklinikán nincs kedve dolgozni; aki meg akar gyógyulni, az jöjjön ki hozzá Sashalomra. A tapasztaltak után lesz rá gondolja a hatóságnak, hogy Sashalmon is elvegye a delejező asszony kedvét a „dolgozás-tól”.

SCIALOJA, Olaszország delegátusa a Népszövegben.

— Holnap lesz ítéllet a Focker ügyben. Bukarestből telefonálja tudósítónk, hogy a Focker ügy tárgyalásán ma folytatták a védőbeszédet. Ítéletre holnap kerül a sor.

— A Tutankamen előadás március 13-án, szombaton este 8 órakor lesz a róm. kath. főgimnázium tornacsarnokában. Erre az érdeklődők figyelmét felhívjuk azzal, hogy a rendezőség pontos megjelenést kér. A belépés díjtalan. Önkéntes adományok újabb képzőanyagok beszerzésére szolgálnak.

— A Drótosztó operett előadása Nagyszebenben. A Nagyszebeni Magyar Dal- és Műkedvelő-társulat folyó hó 16-án, 18-án és 21-én adja elő a Drótosztó című operettet. Az előkészületek hónapok óta folynak, s mint a jelek mutatják, a társulat fáradságos munkálkodását szép erkölcsi és anyagi siker koronázza.

AZ OPERA FANTOMJA

— A tűzkárosultaknak. Balázs Tamás és Imre István Csiktaplócán a zetelakai tűzkárosultak számára 1400 lejt gyűjtöttek és a Brassói Lapoknak küldték be az összeget továbbítás végett. Rendeltetési helyére juttatjuk.

— Jugoszláviából kitiltottak egy volt magyar minisztert. Belgrádból jelentik: A rendőrség kitiltotta Belgrádból és Jugoszlávia területéről a magyar ellenforradalmi kormány volt belügyminiszterét Barla Albertet, mert az utóbbi időben nagy adósságokat csinált Belgrádban és azokat nem egyenlítette ki.

*) Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes Ferenc József keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek alapján bebizonyult, hogy a Ferenc József viz neuraszténias betegeknél is rendkívül jó hatáshatású hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

2142

Vasárnap

Pat és Patachon az Apollóban.

1980

— Panama a belgrádi államnyomdában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv állami nyomda főnöke, Milorad Toskic az állami intézetben magáncégeknek készített nyomtatványokat és így néhány év alatt óriási vagyont tett szert. Toskic külön könyvet vezetett ezekről a magánmegrendelésekről. Letartóztatása után kiderült, hogy három nagy bérpalotája van Belgrádban.

— Tolvaj katonaszökevény, aki a fogházban felakasztotta magát. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A zágoni csendőrségnek régóta körözött katonaszökevényt, egyúttal a vidék rettegett betörőjét sikerült elfognia Tarcoli Béla személyében. A veszedelmes betörőt vasárnap fogták meg és a vizsgálat bevezetéséig bezárták. Másnap Zágonban tűz ütött ki, amelynek lokalizálására az ottani csendőrség is segédkezet nyújtott. Este nem sokkal nyolc óra után Tarcoli vacsorához látott és az őrszobában észrevett egy zsákot, majd kikutatva azt, egy derékövet is talált benne. Miután az őrsőn nem volt senki, Tarcoli visszament a zárkájába és a derékövvél felakasztotta magát. Mire a csendőrök visszaérkeztek Tarcolit holtan találták. A sepsiszentgyörgyi ügyészség a beérkezett jelentés alapján megadta a temetési engedélyt.

— Szolgáltatás gyógyszerárak. Március 13-tól 27-ig a déli, éjjeli és vasárnapi szolgálatot Schmidt Károly »Medve-gyógyszertára« Árvaház-utca 1. szám alatt és Tulliu György »Szt. Mária gyógyszerára« Prinz Carol-utca 36. sz. alatt látja el.

AZ OPERA FANTOMJA

— Két fogoly megszökött a sepsiszentgyörgyi fogházból. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A Brassói Lapok olvasóközönsége előtt jól ismeretesek Héjja Imre és Ke. rekes Mihály viselt dolgai. Előbbi 3 évre, utóbbi négy évi elzárásra ítélte el a sepsiszentgyörgyi törvényszék. Mindketlen most kerekét oldották és megszöktek a sepsiszentgyörgyi fogházból. Kézrekerítésükre a legszélesebb vizsgálatot indították meg. Cojocar Miklós fogházort, aki e foglyok őrzésével volt megbízva, gyógyszerelést és vetésé címen a sepsiszentgyörgyi törvényszék 1000 lej pénzbüntetésre ítélte el. Héjja Imre ezzel a szökésével rekordot állított föl, mivel csak a sepsiszentgyörgyi hatóságok kezei közül immár eddig negyedszer szökött meg.

— Szent Antal estélyt rendez a róm. kath. nőegylet március 14-én, vasárnap este 6 órakor a róm. kath. főgimnázium tornatermében. Műsor: 1. Nyitány. ***. 2. Felfedezés: Vorbuchner Adolf. 3. Hegedűszó. (Schubert sonale) Roshorn Adolf, zongorán kíséri Raátz Albertné. 4. Enekel Ambrus Józsefné, kíséri Schmidt Helén. 5. Melodráma, előadja Vermesi Sándor, kíséri Raátz Albertné. 6. Arnyképek: Piero és Pierette, Holinek Bözsi és Janca Krisztina. Rendező háziaszonyok: Heidl Józsefné és Derzsi Aroné.

AZ OPERA FANTOMJA

— A brassói magyar evang. egyházközösség tanácsa felszólítja az egyházközösség tagjait, hogy tekintettel a közelgő papválasztásra, mindenki fizesse be a lelkészi hivatalban az 1925. évre és az előbbi évekre szóló egyházi adóját legkésőbb március 16-ig, hogy annak idején választó jogát gyakorolhassa.

(*) Orvosi hír. Dr. Herskovits I. kolozsvári röntgenológus a gyomor és belbetegek szakorvosa laboratóriumát (Jókai-utca—Vár-utca sarok) egy újabb modern, nagy teljesítményű Röntgen-berendezéssel szerelte fel. Vizsgálatok és gyógykezelések d. e. 9—12, d. u. 3—6 között.

— Autótaxi járat, Kézdivásárhely és Brassó között. Állandó autójárat indul Kézdivásárhely és Brassó között. Indul Kézdivásárhelyről reggel 8 órakor, érkezik fél 10 órakor. Brassóba indul 17:30 órakor (a Koronától), érkezik 19 órakor. Menetdíj 120 lej.

(*) Apolló Mozgó ujdonsága: »Botrány« (Regény a felső tízezer életéből). A film tegnapi bemutatója igazolta, hogy a Dorian filmek mindig beváltják a hozzájuk fűzött reményeket és a közönség egy jólsikerült estének az emlékével távozik a mozgósínházból. Gloria Swanso és Rod la Rocque a legjobbat és legszebbet nyújtják pompás szerepeikben. A filmet megelőzi egy egyszerű két felvonásos Fatty burleszk. A film szombatig marad műsoron. Vasárnap Pat és Patachon fog sok vidám percet szerezni a közönségnek. »A vig örökösök« című 7 felvonásos vígjátékban. Vasárnap délelőtt a gyermekvilág szórakoztatására szenzációs műsor lett összeállítva. Jön: »Az opera fantomja«.

(*) Modern Mozgó. Pénteken utoljára »Malek a hajós« (Navigator) elsőrangú vígjáték kerül vetítésre. Szombaton lesz a bemutatója a szenzációs »Jönnek a huszárok« című legújabb sláger filmnek. Bob Dody-val a főszerepben. A film megkapó eredetiséggel és közvetlenséggel szemlélteti egy huszárgarnizon belső életét és annak intímabb mozzanatait. Az előadás rendkívüliségét fokozza a külön e célra összeállított katonazenével kibővített zenekar. Jön: INRI Jézus élete és halála, valamint a szezon legizgalmasabb filmje, az »Opera fantomja«. Lon Chaney-val.

— Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi RETHY-féle pemetefücskorka. Mindenütt kapható.

— Orvosi körökből. Dr. Ritter bőr- és nemibetegségek szakorvosa vasárnap kivételével naponként rendel Hirschner-ucca 25. I. szám alatti rendelőjében, nőknek 1—fél 2-ig, férfiaknak délelőtt 12—1-ig és este 7—8 óráig. Quartz és villanykezelés fél 11—12-ig. Dr. Oeken-féle villanyhő-kezelés.

2241 II

FAGYÁS

ellen a legjobban bevált
Obermeyer-féle VILJA
krémet használja. Kapható
minden gyógyszerárban.

Rádió

Budapesti műsor:

2 kw — 546 hullámhossz
(Keleteurópai időszámítás szerint)

Szombat, március 13.

9.30, 12.30 és 3 órakor: Hírek, közgazdaság.

4 órakor: P. Ábrahám Dezső mese-előadása.

4.45 perckor: Szórakoztató zene.

6.30 perckor: dr. Kremmer Dezső előadása: »A könyvek világa«.

8.30 perckor: Ország Tivadar hegedűhangversenye, zongorán kíséri: Szabó Emil zeneszerző. 1. Bach: Chaconne (Szóló hegedűre). 2. a) Pugnani—Kreisler: Preludium és Allegro. b) Haendel: Terzen Menuette. 3. a) Wagner: Romanze. b) Glazunov: Méditation. 4. Mendelssohn: Hegedűverseny 3 tételben. I. Allegro molto appassionato. II. Andante. III. Allegretto non troppo — Allegro vivace. 5. Hubay: Csárdajelenet.

10 órakor: Grammfon tánczene közvetítés.

KÖZGAZDASÁG

Valorizálni akarják Magyarországon a hadikölcsönkötvényeket

Változatlan marad a nyugdíjvalorizációs törvényjavaslat

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bud János pénzügyminiszter genfi tárgyalása során bizalmas megbeszéléseket folytatott a hadikölcsönök valorizációja kérdésében is. Mint ismeretes, az egységes pártban igen nagy tábora van a hadikölcsönök valorizálásának és nyilván ezzel indokolható, hogy Bud János pénzügyminiszter is revideálta eredeti álláspontját és hajlandó bizonyos arányú valorizációba belemenni, ha ennek feltételei adva volnának és a szanalás ügyét nem érintené. A pénzügyminiszter tehát, miután a hadikölcsönök valorizációja nem egészen független a szanalástól, tisztázni kívánja a kérdést a népszövetség illetékes tényezőivel is.

Hogy a mostani megbeszéléseken milyen felfogás érvényesült, erről csak a pénzügyminiszter hazaérkezése után lesz alkalma a nyilvánosságának tájékozódni. Jól informált pénzügyi körök szerint a pénzügyminiszter nem könnyű feladatra vállalkozott, amikor elhatározta, hogy ezt a kérdést Genfben szövegezi és megkísérli a szükséges hozzájárulás megszerzését. A legnagyobb nehézséget francia részről lehetett várni, mert a francia pénzügyi felfogás elzárkózik a valorizáció lehetőségétől. Miután Franciaország a mai pénzügyi viszonyok között nem is gondolhat ilyen nagyarányú terhek vállalására. Bud pénzügyminiszter tehát nehéz küzdelmet lesz kénytelen megvívni, hogy álláspontját Genfben diadalra juttassa. Politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy a pénzügyminiszternek már most sikerült volna ezt a kérdést megoldani, viszont bizonyosra veszik, hogy júniusban már könnyebb helyzetben áll szemben.

Egyelőre csupán annyi bizonyos, hogy a nyugdíjvalorizációról szóló új törvényjavaslat eredeti formájában kerül a nemzetgyűlés elé és a pénzügyminiszter annak gyors tárgyalására törekszik. A nyugdíj valorizációs törvény megoldását az illetékes pénzügyi tényezők azért tartják sürgősnek, mert mindaddig, amíg a nemzetgyűlés a törvényjavaslatot nem szavazta meg és azt ki nem hirdették, a bankok és vállalatok nem publikálhatják felértékelt mérlegeiket. Ezt az álláspontot foglalta el legutóbb a TEBE vezérigazgatói értekezlete, amit közöltek az illetékes tényezőkkel is. Ilyen körülmények között a vállalatok közgyűlései már így is eltolódnak és a mérlegek közlése most már csak áprilisi közepe táján indulhat meg.

A valorizációs törvényjavaslat, amelyet a pénzügyminiszter annak idején már benyújtott, nem marad meg eredeti formájában, hanem annak idején a pénzügyminiszter új javaslatot fog készíteni és a nemzetgyűlés elé terjeszteni. Ennek a javaslatnak az elkészítéséhez még hozzá sem fogtak, miután a valorizáció különböző kérdéseit újabb tanulmányozni fogják és a törvényjavaslat már a legújabb tapasztalatok felhasználásával fog elkészülni.

(—) Mely árucikkek behozatala tilos Romániába? Újabb hivatalos kimutatás szerint Romániába a következő áruk behozatala tilos: Étvörágok, robbanó anyagok, élelmiszerek, papírok, régi újságok; felfestett bors; kávé, pézseréshez szükséges anyagok, marokulatura, az egészségre ártalmas ételek és italok, hadifegyverek és fegyverrészek. Tilos behozni vadhúst, a vadászati tilalom ideje alatt. Olyan külföldi értékpapírokat, amelyeket a romániai tőzsdéken nem jegyeznek, fényűzési cikkeket, ékszereket, illatszereket, értékes anyagból készült szobrokat és mindenféle selyemszöveteket. Korlátozott a behozatal a következő árucikkek: dohány, cigarettapapíros, gyufa, játékkártya; tengeri és kősző, ásványvizek, margarin; hus; nyers állati termékek, vágott szárnyasok, kaviár és rák, valamint romlandó élelmiszerek.

(—) Hányan jelentkeztek a prágai nemzetközi mintavásárra? Prágai jelentés szerint a március 21–28 közötti XII. mintavásáron résztvevő kiállítók száma 2474-re emelkedett, míg az 1920-iki első mintavásáron mindössze 1935 volt a kiállítók száma. A kiállítók közül 647 fémipari, 92 építési ipari; elektrotechnikai 196, faipari 234, szövőipari 151, ruházati 78, párisi cikkek 136; kálap

85, porcellán és üveg 126, műipari 49; vegyipari 67, élelmiszer 145, zenei ipari 36; bútorkészítő 64, papír és irodai szerek 111, és szeripar 21, vegyes csoport 236, kiállító.

(—) Átmeneti intézkedés a fényűzési adó fizetésére. A brassói pénzügyigazgatóság 3337. számú rendelete szerint azok után az áruk után, amelyekért fényűzési adót kell fizetni s amelyek február 10-én raktáron voltak a kereskedőknél, vagy nagykereskedőknél, a fényűzési adót az eladás alkalmával kell a kereskedőknek megfizetniük, míg az áru kifogy a raktárból. A fizetett fényűzési adót belekalkulálhatják az eladási árba. A befolyó összegeket a fent határidőtől kezdve a használatban levő külön jegyzékbe (regisztru speciel) kell bevezetni.

(—) Hetenként kétszer számítellják le a budapesti tőzsdén vett értékpapírokat. Budapesti jelentés szerint a tőzsdetanács elhatározta, hogy a kontremín üzérkedésének véget vet és energikus rendszabályokat léptet életbe. Hir szerint azt akarják elérni, hogy technikai rendszabályok lehetlenné tegyék a kontremín további működését s most azt a javaslatot dolgozták ki, hogy cenzus nemcsak egyszer, mint eddig, hanem hetenként kétszer, számítellják le a tőzsdén vett értékpapírokat. A szállítási határidő korlátozásával véget akarnak vetni a kontremínnek. A tőzsdetörök jó szemmel nézik a tőzsdetanács eme tervét és rendszabályát, de utalnak arra, hogy egy második pénztári nap bevezetése egymaga nem elégséges arra, hogy a helyzet javuljon és még más lépéseket is fog kellenni tenni, hogy a tőzsdéi forgalmat akadálytalanul lebonyolíthassák.

Nyíltér

Tudomásunkra jutott, hogy egyes zugigonyókók silány áruikat cégünk nevében árúsiadják és visszaélve az emberek hiszekénységével, rongy portékáikkal Brassót és környékét elárasztják. A mi eladóink céges bizonyítványainkkal vannak ellátva és figyelemztetjük a m. t. vezőiket, hogy a zugigonyókóktól, kik cégünk jó nevét használják fel üzérkedésükre, óvakodjanak. A feljelentést az illeték ellen megtesszük. A Léray & Co. ruházati cikkek részletáruháza Brassó, Cérna-utca 7.

Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

1413—1926 t. szám.

Arlejtési hirdetmény

Ezennel közhírré tesszük, hogy a városi gázgyár mellett fekvő 9219. helyrajzi szám alatti városi szántóföld, amelynek kiterjedése 14 hold 46 □-öl, a folyó használati évre, a nyilvános számvevősegről szóló törvény 72—83. cikkei értelmében folyó évi március hó 16-án délelőtt 9 órakor a városi gazdasági hivatalban egy újabb nyilvános szóbeli árverés útján fog bérbeadni.

Az árverés megkezdése előtt minden ajánlattevő köteles 2000 lej óvadékot letenni.

A haszonbér az arlejtés bezárása után a legnagyobb ajánlattevő által azonnal az egész évre befizetendő.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági hivatalban betekintheők.

Brassó, 1926. március hó 2-án.

6028

A polgármesteri hivatal.

2755—1926. szám

Hirdetmény

A földmívelésügyi miniszterium, Brassó vármegye zootechnikai bizottságának a VIII. ker. zootechnikai Inspectoratul közvetítése mellett hozott határozata folytán, az itteni Hosszú-utca 112. sz. alatt levő városi istállóban egy nyilvános mén állomást, két állami fajménne, minden évben négy hónapra, és pedig minden év március 1-jétől kezdve, rendez be.

A tenyésztésre alkalmas kancák tulajdonosainak tudomására hozatik, hogy kancáikat előzetes megvizsgálatások után egy a városi állatorvos (Cérna-utca 11. sz.) által kiállított bizonyítvány alapján valamilyen, az előírt tárnak az állomásnál levő városi közegnek történő megfizetése után, ottan elővezethetik.

Brassó, 1926 március hó 3.

Al. J. Uşurelu m. p.

Inspector General.

Socaci m. p.

polgármester.

A MAI PÉNZPIAC

Péntek, március 12

A világpiacon: Kevés a változás. A lej gyengül.

A helyi piacon: A vonalzavar miatt Brassó magára marad. A bizonytalan helyzetben üzletellen a nap, kurzusok nem alakultak ki.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.65 (—5), egy dollár 519.37, egy angol font 25.252, száz francia frank 18.83 és fél (—1 és fél); száz olasz lira 20.85, száz cseh korona 15.38 és fél (+1), száz dinár 9.12 és fél (—2 és fél); száz leva 3.75, száz lej 2.17 és fél (—2), tízezer magyar korona 0.7280, tízezer osztrák korona 0.7320.

Budapesti értéktőzsde. A csütörtöki napon az árfolyamok tartottak. Zárleti árfolyamok ezresekben: Magyar Hitel 263, Osztrák Hitel 115, Salgó 423, Rima 91.5; Dékvásut 59, Kohó 291, Atlantika 5; Ganz-Danubius 1575, Köszén 3065, Nasici 1305; Szlavónja 52, Földhitelbank 182, Viktória malom 43; Kereskedelmi Hitelbank 12.5, Pesti Magyar Kereskedelmi 800, Beocsini 940, Urjányi 1180, Láng 76, Lipták 20; Schlick 43; Brassói 313, Cukoripar 1400, Hungária műtrágya 86, Olaszbank 15, Angol-Magyar 29; Leszámitoló 60, Magyar-Cseh 14, Nova 257, Kronberger 1.5, Csáky 4, Izzó 755; Magnezit 750, Ofa 505, Pesti Haza 1622; Fegyver 390.

— Az ipari és biztosító részvénytársaságok április 30-ig adhatják be adóvallomásukat. Bukaresti jelentés szerint a központi pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén a többiek között az ipari részvénytársaságok 1926. évi adóvallomásainak beadási határidejét is foglalkozott. A megbeszélés során elhatározták, hogy az ipari, petroleumtermelő és biztosító részvénytársaságok, melyek december 31-ike után zárták le mérlegüket, mérlegüket 1926. évi adóvallomásokkal együtt legkésőbb április 30-ig nyújthassák be. Elhatározták azonban ugyanakkor azt is, hogy ez az utolsó alkalom, amikor a társaságoknak megengedik, hogy április 30-ig nyújthassák be nyilatkozataikat, mert a jövő évtől kezdve mindenféle társaságnak december 31-én kell lezárnia mérlegét minden évben és így adóvallomásait február végén kell beadni.

Alapított 1830.

H. ARONSOHN & Co.

Gyorsgyűjtőjárt
Ausztria, Németország, Magyarország
és Csehszlovákiából.

0000

Vámolás,
Incassó,
Biztosítás,
Butorszállítás,
Beraktározás.

C. F. R. Menetjegyiroda
és fuvarozás.

0000

BRASSO.

Telefon 7. Sürgöny: ARONSOHN Brassó.

54/6 II

VASÁRNAP

Móricz Zsigmond:

A hivek

A fiatal pap elhatározta, hogy minden hívet végiglátogatja, hogy megismerje őket s amint lehet segítségükre legyen.

— Jónapot kívánok, — köszön be az első udvarban azon az utcán, amelyet ma délutánra kiszabott magának.

— Jónapot nagytiszteletű uram, isten hozta, tessék már bejebb sétálni.

— Itthon van-e a gazda.

— Itthon, hogyne volna, kérem.

Bementek, leültek, az asszony mingyárt előkereste a herócs-tálat s kínálgatózott.

A pap figyelmesen nézett körül s kikérdezte az asszonyt egész életéről. Egyszerű volt az és komplikálatlan. Kis birtokon maguknak dolgozó emberek zavartalan, csendes élete. De a gazda csak nem jött, nem jött.

— Hát hol van ilyen sokáig, — kérdezte végre a pap. — Hát nincs itthon?

— De igen, itthon van, csak egy szekér trágyát vitt ki a Barambérra.

A pap, akinek már feltűnt ez a nép, s az Atilla ősi sátoztáborát kereste a nagy alföldi határon, tudta hol ez a határ és gondolta, hogy egy nehéz fuvarnak félnapig megtart egy fordulat. Nem várta hát be a gazdát, elbucszott s az asszony jószágának és udvariasságának tudta be a furcsa beállítást, hogy itthon levőnek mondja az urát, aki talán csak éjfélkor ér haza.

A másik házban a gazda maga jött elébe az udvaron. Ez egy nagy szál magyar volt, deres, vállas, borzbajszú öreg, aki már tudta mért jön a pap, mert ő maga szólította meg mult vasárnap, hogy mért nem teszi nála is tiszteletét, úgy mint a Keszi sógoréknál.

— No bátyám, erre jártam, hát mondok, nem megyek el a kapu előtt.

— Nagyon jól tette, tiszteletes uram.

— Hát hogy vannak, mi újság?

— Semmi különös.

— Hogy sikerült a tavalyi termés?

— Meglehetősen.

— Hát jövőre mit számít?

— Vagy így, vagy úgy.

Sehogyse akart felmelegedni a beszéd s egy szóval sem invitálta bejebb, csak áll az öreg magyar, komolyan, méltóságosan az udvar közepén, amelyen a tyukok már kezdtek feltűnni. Korán alkonyodik így télen.

A pap kényelmetlenül kezd érezni magát. Sehogyse tud komoly gazdasági, se áhítatos témát találni a merev gazda szeme előtt.

— Hát a nénemasszony tán nincs itthon?

— Itthon van az.

— Kicsit elment a szomszédba? — szólt a pap, okulva az előbbi eseten.

— Nem. Bent van.

De csak nem jött a behívás a ház felé

— Hát a fiatalasszony? a kedves lánya?

— Az is.

— Itthon van?

— Igen.

— Az is bent van?

— Bent.

— Valami nagy dolog van odabent?

— Nincs éppen.

— Süts? Dagasztás?

— Nem.

— Nagymosás, szapulás?

— Nem.

Ujra megfeneklett. Itt nincs más hátra

módját kell találni a bucsúzásnak.

— Hát nagyon örültem, hogy ilyen jó egészségbe találtam kegyelmüket, — s kezét nyújtott az öregnek, aki nyugodtan, derűs komolyan rázta meg a kezét. — Tisztelem néném asszonyt s az egész családot.

— Köszönöm szépen, tiszteletes uram.

Mikor a kapuig kiértek, a papnak még sem fért a fejébe, hogy így eresztik el.

— Ugyan bátyám, mondja már meg hogy összevesztetek. Az asszonyokkal. Mer meg-
esik az.

— Nem tiszteletes ur.

— Már pedig valaminek kell lenni.

— Van is, — csillog fel az öreg ember arca.

— No! S mi! Az öreg néni?

— Nem.

— A lánya?

— Igen.

— Mit csinál?

Az öregember hamiskásan elmosolyodik, a szeme sarka hunyorít. S kicsit kehintve mondja:

— Szaporodik.

Ezzel kezét nyújtott s elbocsátotta a papot. A pap aztán nevetve és fejcsóválva ment a harmadik házba, ahol végre egész rendesen ott volt a férj is, meg a feleség is, be is invitálták, jól is érezte magát, bár mint szegény emberek megkínálni restelték.

— Hát hány éves házasságok már, barátom — mondta a pap az embernek, aki kis öreg napszámosember lévén csak, ez a megszólítás dukált neki.

— Hát nagytiszteletes uram, — felelt az ura helyett az ajtószarka mellől az asszony — azt mondhatnám, hogy egy se.

— No. Hogyhogy?

— Nem vagyunk mink megesküdvé, kezit csokolom, csak együtt élünk.

— Ejnye, ejnye.

Egy kis csönd volt. A pap érezte, hogy ez az a hely, ahol reá szükség van.

— Nézze, nézze. Mért nem segítenek rajta.

— Bizony nagytiszteletes uram, van neki egy gazemder testvére, hogyha ez a szegény ember egyszer felfordul, az én alólam kihuzza a lepedőt. Mer azt úgy tessék meghinni, hogy a nagyvilágon semmi nem vót, mikor mi összeálltunk osztán most mégis itt ez a kis ház. Kicsi ház, de kérem, nagyon jó ház ez. Igen egészséges, jó ház. Osztán nem kell hozzá sok, csak hogy meghaljon ez az ember, az az ő gazember testvére mingyár kihuzza alólam a lepedőt. Már mondta is, hogy eljön velem a községházára.

— Nemcsak oda kell eljönni, hanem a templomba is, — szólt a pap — a jó isten színe elé. Jóvátenni, hogy ennyi ideig isteni törvények nélkül éltek...

— Hallod! — szólt az asszony.

A kis öreg napszámos megrántotta magát a gunyát.

— Oda nem gyűn el velem, — szólt sietve az asszony.

A pap elbámolt.

— Mért?

Az asszony egy lépést előrébb merészkedett az asztal felé.

— Szigyell... — mondta komolyan. — Restell én velem oda felmenni.

— Mért szögyellene, mért restellene?

— Hát ott ismerik. A templomba mindenki ismeri. Oda restell.

Ezzel visszahúzódott a kemencéig; ő maga is restelli, vagy mi.

— No hát hiszen nem muszály templomba menni. Szépen eljönnek az irodába együtt s megesküsznek. A jó isten azt éppen úgy látja, mintha a templomban volnának.

Csönd. Az asszony mereven nézte az urát, akkor boldogan nyilatkozott helyette.

— Arra hajlandó szívesen.

A pap boldog volt. Ugy érezte, ezeknek az egyszerű embereknek az életében valami nagy dolgot mégis eldöntött.

Mikor kikisérték, az asszony megcsókolta a kezét. A férfi, aki egy szót sem szólt egész idő alatt, úgy tett, s olyan volt, mintha valami rettentő nagy, boldogító kegyet gyakorolt volna a világgal szemben.

A legjobb művészet

BRASSÓ. (A Brassói Lapok hadosztályától.) Először a tanítványai közül kerestem fel a Művészt. Nem mentem magamban. Nagygyen voltunk, — két tanulni vágyó fiatal lélek, egy igazi műértő, akiben ennek a művészetnek minden egyes alkotása iránt teljes erejében megvan a lelkesedés adománya én, a kritikus.

— Tessék csak arra hátul jobbra menni, mondja a kapu alatt egy barátságos hang.

— Oda, ahonnan az a dzsemes fizek jött most ki? Hőfehér kötényben egy fiatal asszonyka lépett ki azon az ajtón, ahova bennünket utasítottak. A kezében dzsemes fizek, az arcán komoly elmerülés, a hivatás igazi jele. Olyan, mint egy papnő, akit a maga feladatain kívül ebből a világból igazán nagyon kevés dolog érdekel.

Bent egyszerre harminc ilyen papnő közt találom magamat. Mindnyájan hőfehérek, mindnyájan izgatottak, egy-kettő ül köztük és kézimunka van a kezében, de a szeme és a figyelmé annak is ott a nagy eseményen, ami ebben a két szobáskában lefolyik: most születik meg a művészi gondolat, hogy husból formálva a testen át a lélekhez szóljon...

A zsidongás elhal egy pillanatra; a betolakodóknak is jár némi figyelem. A következő percben a szomszéd szobából előkerül a Művész: hőfehérben ő is, — ennek a rendnek ősidők óta ez az öltözte, — az arcán szíves, lélekbeli fakadó mosolygás. Nincs benne semmi a művészgögből, semmi az elzárkózottságból, semmi a nagyközönségnek abból a lenézéséből, ami miatt sok művész igazán csak a halála után érdemli meg, hogy neve legyen, akkor, amikor már nincs ott, hogy a népszerűséget zordonan visszautasítsa. Nem, ez a művész a miának szól és halhatatlansága csak addig terjed, ameddig az élete, — akár a színészeké.

— Bocsánatot kérek, mondja végtelen udvariassággal, vízes a kezem.

— És csak a csuklóját nyújtja ide.

— Mert éppen most bontottuk szét oda-bent a poulárd-t, teszi hozzá előékenyen.

— Kérem, tegyen úgy, mintha mi itt sem volnánk, mondom neki, s folytassa, amit csinált. Ebből fogjuk a legjobban meglátni, hogy dolgozik.

A művész visszamegy a munkahelyére, az asztal mellé, s a fehér kötények falánxa bezáródik körülötte. A fejek összehajlanak, a kör külső részén állók ágaskodnak, hogy lássák a művész kezének mozgását és hallják, amit közben olyan kedves közlékenységgel elmond.

— Ez volován lesz, vajas tészta, szól oda nekünk a művész, hogy mi is követhessük a bűvészi ügyességű mozdulatokat. Gondosan ápol két keze — az egész emberen ez tűnik fel legelőször, az a tökéletes ápoltság s tisztaság, a teljesen simára borított arctól kezdve a kifogástalan kivágású cipőig, — biztos mozdulatokkal forgatja, paskolja, nyújtja a viaszt, azaz mit beszélnek, a tésztát, s nemsokára készen van az első fázis:

— Most ki kell tenni egy fél órára a hóra.

S a papnők közül ketten, hárman is nyulnak a műremek után hogy kint elhelyezzék a hidegen való érlelődésre.

Míg dolgozik, közben millió kérdésre kell egyszerre válaszolnia, mert mindenki azért van itt, hogy tanuljon, s akinek nem zöltség és kés és nem a pulárdnak a darabolása és nem darálás és nem főzőkanál foglaltja el a kezét, annál füzet van és ceruza s a tanítványok csak addig lesik a művész szavait, amíg hirtelen asztalon, széken, vagy a falnak nekitámasztva a füzetet, vagy a tálkaréktüzhelynek a sültőjén fel nem jegyzik szorgalmas kézzel, amit meg kell és meg lehet örökíteni a tanításból.

Mert fájdalom, nem mindent lehet.

— Hiába adom én oda a francia hő-
gyeknek a francia recept-könyvemet, magyarázta nekem később a művész, akivel hosszasan beszélgettem ennek a legjobb művészetnek a titkairól, — hogy csinálják meg utána az ételeket. Olyan az épen, mintha az elemi iskolásnak egyetemi tankönyvet adok a kezébe, hogy tanuljon belőle... Nem tud...

S én egyet értek vele. Művészet ez, tehát először születni kell rá, aztán pedig egy életen át szüntelenül dolgozni, miután az alapokat szorgalmas tanulással esztendőnkön át lerakta a leendő művész.

— Nálam az úgy volt kérem, hogy az apámnak fürdője volt Zsögödön, — a művészeknek egy kicsit csapongó az előadásmód-

Forró Pál
Budapesten őriási sikert aratott legújabb
nagy szerű regénye:

Kegyetlen asszonyok 120 l. 120 l.

A szenvedélyt vágyó női léleknek egészen új, megrendítő mélységeit, vérrel és királyi pompával átszőtt szerelmi éreket, művészi megvilágításban élvezhetők ebben a pompás regényben.

Kapható mindenütt!
Postán megrendelhető a romániai főbizományosnál
Brassói Lapok könyvosztálya, Brassó.

ja, egyszerre sokat szeretne elmondani és emiatt egyik tárgyról a másikra ugrik, — és azt mondta, hogy nekem orvosnak kell lennem, hogy a fürdőt felvirágoztassuk. En el is vittem a hetedik gimnáziumig, de akkor megbuktam.

— Igen kérem, megbuktam, mert én egészen székelesen nevelkedtem fel, aztan német szóra odaadtak Nagyszebenbe; mikor németül jól megtanultam és már egészen elnémetesedtem, akkor meg egyszerre magyar iskolába tettek át. Hát megbuktam a hetedikben.

— Az apám nagyon elnadragolt a gumicsővel, — mert teszik tudni, vendéglője is volt és ott kellett a lehúzócső a borokhoz — és azt kérdezte, hogy most mi lesz.

— Meg akarod tanulni a vendéglős mesterséget?

— Igen, azt mondtam, hogy ahhoz van kedvem. Így elvitt Budapestre és protekció folytán bekerültem a királyi bérpalotába Kovácshoz, tetszik tudni, hogy az első hely volt Budapesten. Most is emlékszem rá, hogy Kovácsnéval beszélünk, aki azt mondta az apámnak, hogy először egy hónapi próbaidőre vesz fel.

— Nem lesz már ennek a fiatal urnak kedve ahhoz, hogy itt dolgozzék és tanuljon, mondta Kovácsné. Ez már nagy fiu, urfi, ennek már a színházon fog járni az esze, meg a lányokon.

— Nem, felelte az apám, a fiam megígérte, hogy kitanulja a mesterséget.

— Megállapodtak és én ott maradtam. A cukrászdához osztottak be és én mindig a főszakács mellett voltam. Nagy konyha volt az. Három osztálya volt, a cukrászda, a húsos konyha és a meleg konyha. Tíz szakács volt ott, még meg is van a képem róla, tizenhármán vagyunk a képen, tíz szakács, meg mi, három kukta.

— En szüntelenül kérdezősködtem és jegyezgettem. Amit megfigyeltem, azt egy-egy szóval felírtam és este, munka után letisztáztam. S nemskára, mikor a főszakács nem volt ott és ott maradt még félig készen egy-egy tálcát, azt a magam ideái szerint hamar felírtam. Jött, hogy folytassa és akkor már készen volt az egész. Megkérdezte, hogy ki csinálta ezt és megdicsért.

— Mikor eltelt a hónap, Kovács ur kérdezte a főszakácsot, hogy van megelégedve.

— Még ilyen fiu nem is volt minálunk, — azt mondta rá.

— Ott is maradtam és egy-egy évig voltam mindegyik konyhán, mert aki főszakácsnak készül, annak mindent kell tudni. És kérem, huszonhárom éves koromban már a Britanniának voltam a főszakácsa, és abban az esztendőben nyertem a budapesti nemzetközi kiállításon ezt az aranyérmet.

S mutatja a hatalmas arany-plakettet, belevésve a neve: Hellwig G. János.

— Akkor, 1914-ben 300 korona havi fizetésem volt, meg 100 korona mellékesem és ahogy ezt az első díjat megkaptam, egyszerre 500 koronás állásba hívtak, de a részvényesek azt mondták, hogy ezt az embert semmi pénzért sem szabad elengedni, hiszen ez nagyon nagy reklám volt a szállodának. Ott is maradtam, de akkor egyszerre jött a háború és mégis el kellett menni.

— A katonaságnál hamar odakerültem a vezérkari konyhához, ott voltam egy ideig Molnár Dezső tábornok ur mellett, aztán Szurmaynál, aki később hadügyminiszter lett. Károly királynak az udvari vonatán dolgoztam azután, és mikor Horthy Miklós bevonult Budapestre, akkor én voltam a főszakács Budán.

— De nekem haza kellett jönnöm, hogy itthon a fürdőt átvehessem, mert apánk 1918-ban hirtelen meghalt.

Szines és érdekes történet ez végig és legjobb az volna, ha az egészet leírhatnám. Hellwig később az angol követnek lett a főszakácsa, Hohleré, aki a budapesti antant-követségek elnöke volt, — és Sturdza hercegnek, Románia budapesti követének a segítségével aztán végül hazakerült, hogy most Csikszeredán és Zsögödön folytassa, amit az édesapja elkezdett.

— Mert kérem, apánk megígértette velünk, hogy azt a fürdőt felvirágoztatjuk s ezt szeretnénk elérni.

A csikszeredai uriaszonyok kérték meg rá, hogy tanítsa őket, s ott rendezte az első tanfolyamát. Most Brassóban is rendezett egyet és a hölgyek, akik hozzá jártak, nagy elragadtatással beszélnek róla. Pénteken fejeződött be az első tanfolyam és kedden kezdődött a másik. S Hellwig fáradhatatlan, szívesen elmagyarázza, amit tud, örül ha taníthat és miután Csikszeredán még sincs arra alkalom, hogy foglalkoztassa kivételes

tudását, örül, hogy ilyen tanfolyamokon adhatja tovább, amit olyan sok éven át tanult.

S én, a riporter örömmel beszélek erről az emberről. Nemcsak azért, mert maga az ember rokonszenves, s mert igazi tudás van benne és mert a Székelyföld teremő erejének ő is egy igazán értékes hajtása, hanem azért, mert ez a példa most a mi fiatal-ságunkhoz, az ifjakhoz beszél.

A magyar fiúnak az iparban és a kereskedelemben van a helye és egy-egy ilyen példa több ösztönzéssel szolgál nekik, mint számtalan prédikáció. A magyar középosztályban mindig valami vétkes lenézés volt az iparral szemben: itt az idő arra, hogy ennek az alantas felfogásnak véget vessünk. Az ipar, a kereskedelem, az igazi középosztály; ez az igazi termelő réteg, a nemzet legértékesebb eleme, különb, hasznosabb és szűk segesebb, mint a hivatalnokosztály.

Menjetelek iparosnak fiuk. Tanuljatok dolgozni, termelni, a magatok lábán megállni. Gazdagítsátok az országot és a nemzetet. Legyetek Hellwig Jánosok, Thék Endrék, Schielek és Schergek, — a tietek a jövő, nem azoké, akik a hivatalokban ülnek és akik közül a legtöbben soha az egész életben nem jutnak el egyetlenegy önálló gondolatig sem. Legyetek büszkéek a hivatásotokra, mert a legszebb dija az életnek az, amit az ember maga teremtetett elő.

És legyetek művészek, ahogy Hellwig János az és ahogy minden igazi alkotó az. Nem tréfálok ezzel a szóval. A művészetet nem az anyag teszi és nem a hangszer, a min a művész játszik, hanem a lélek. S akinek a lelkét egészen betölti a maga hivatása, aki minden tudását arra fordítja, hogy a maga mesterségét gazdagítsa, akinek megadatott, hogy új gondolatokkal járuljon hozzá ahhoz, amit emberi tudásnak hívunk és aki többet tud az utódjaira hagyni, mint amennyi tudást ő maga átvett: az mind művész.

S ennek az alkotó művészi szellemnek kell megneveznie a magyar faj legközelebbi jövődjét. (mm.)

oo

Csermely Gyula:

A fenyőfa bosszút áll

II.

A temetőben — jóllehet nem szokás — hosszú beszédbe fogott a pópa. Elsíratta Gogota Antalt megrikatva a félfa népét és közbe rettentő átkokat szórt az ösmeretlen gyilkos fejére.

— Nem tudjuk, ki voltál, — így beszélt — aki ezt a szegény embert megölted, de a bosszuálló végzet ott kering a fejed fölött, mint dögus fölött a fekete holló. Hamarabb, mint hiszed, megtorolja pokoli bünyödött a haragos Isten keze. És dögus lesz belőled, te átkozott gyilkos és hollók tápláléka a rothadó tetemed.

A hallgatók mindegyikének ludbőrös lett a háta, csak Gogota Tógyer állt és könnyes szemmel is az arcokat figyelte.

A pópa tovább beszélt. Most már a halott személyében, mintha maga Gogota Antal bucsuzna. — Isten veled, atyám, isten veled néném, Mojszin falu népe, leányok, legények, most bucsuzom tőletek. Jó szónál egyebet nem hagyhatok nektek; szegény volt az életem, szegény az én halálom. Csak ez a koszoru a koporsóm fedelén: ez az enyém és ebből adok emléklül mindenkinek, barátaim. Egy-egy galyat minden barátomnak; tartsa meg mindenki és imádkozzék értem, aki tiszta szívvel lépi át a templom küszöbét.

Igy szólt a halott személyében a pap, azután tizenhét galyat tépett le a koszoruból.

— Ezt itt neked adom, barátom Csocs Vlász; imádkozzál értem és átkozd meg a gyilkost. Ezt meg neked adom, barátom Kotul Kárp; te is imádkozzál és átkozd meg a gyilkost. És sorra járta a legényeket és mindegyik kezébe egy-egy galyat nyomott.

— Ezt meg neked adom pajtásom, Dobrov Lup, — folytatta a pap — lellem üdvét isten kegyének ajánljad... ezt meg neked adom, jó barátom, Bobov, átkozd meg a gyilkost napjában százszor is.

A legények mindegyike mélyen meghatva vette át a neki szánt ágacskát és gyöngéden az inge alá csuiztatta, csak Bobov Máfte szo-

ritotta össze a kezét, mintha égette volna tenyerét az a hideg kis galy. Repogtatta, morzsolgatta és körülnézte saját magát, hogy ugyan hová tegye? Szukmánya zsebébe tette, kivette, kalapja mellé szúrta, levette. Végül lehajolt, arca szürke volt, mint a megfagyott sár és a bokaszorító bocskorkötél legalsó gyűrűjébe tölta.

Mindezt persze senkisé láta. Sem a pap, aki most a tizedik legénynél tartott, sem az emberek, asszonyok, akik mind a papot nézték. Csak egy ember volt, aki mindent látott. Gogota Tógyer volt, aki könnyes szemmel is a legények arcát nézte.

...Az utolsó galy is a maga emberéhez került, a pap még rövid imádságot morzsol el a foga közt és vége volt a komor szertartásnak.

Mindenki hazament, emberek, asszonyok, legények, leányok; Gogota Tógyer is és Urda Dótye, csak Bobov Máfte bolyongott, csatangolt, maga sem látta, hol; maga sem tudta merre. Most a folyó part bokrai közt ödöngött, most a kavicsos térségen a fedett hid előtt, de úgy jött és fordult, mint akit fekete árnyékok ijesztenek.

Vége ismerős ház elé ért. Urda Ignát lakott abban a házban. Bobov Máfte egyszerre valami ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy bemenjen, leüljön a lányával meg az atyjával erről-arról beszéljen.

Vonzotta a lány, mivel hat hét óta nem beszélt és rémitgette egy árnyék, mely folyton a nyomában volt. És tűnődött, habozott; bemenjen-e, ne menjen be? Most menjen be vagy későbbre halassza?

— Nem megyek, nem lehet, — mondta sőhajtozva. — Most még sir és jajgat s tán a haját tépi. Mit mondhasak neki, miért jöttem hozzá?

— Megfordult és került egyet, visszajött és újra elment. Nem tudta mit tegyen. Vonzotta a leány és rettentette egy árnyék; ha engedett annak, emez visszafutott.

Vége mégis bement, félve, mint egy tolvaj. Előbb megállt az udvaron és gyáván körülnézett, azután az ajtóhoz ment, hogy fából való tolózárat félrehúzza.

A küszöb előtt valami kemény tárgyhoz ütdött a lába hegye. Kődarab volt, nem nagyobb mint az ökle, de Bobov Máfte mégis megtántorodott. Ekkora volt az a kő, amit Gogota Antal fejébe röpített a gyilkos. Látta a csendő kezében.

— Fordulj vissza, ember, nem jó helyen jársz itt, — mondta neki az az üldöző árnyék. — Urda Dótye nem téged szeretett, hanem Antalt. Mit akarsz te itt, ahol Gogota Antal járt? Itt kint követ láttál, odabent kést is láthatsz.

A ház előtt emberek jártak és Bobov Máfte most már nem akart visszafordulni. Még feltűnnék a dolog s azt hinnék, lopni akart.

Reszketve benyitott és ijedten hátrahőkölt. Nem követ látott, emberlő kést sem, csak pohár vizet az asztalon és benne egy fenyőnek ágát.

Szakasztott olyat, amilyent a pópa osztogatott. A lányoknak ugyan nem adott, ezt hát alkalmasint Urda Dótye tépte le arról a koszoruról és hozta haza, hogy vízbe tegye, sokáig üdén tartsa.

Üdén tartsa, amíg lehet, de Gogota Antal emléke mindig üde fog maradni annak a leánynak a szívében. Egy hét, két hét... a fenyőgaly elszárad, de a szerelem tovább virul. Azt nem lehet megölni, sem kövel, sem késsel.

Átkozd meg a gyilkost napjában százszor is; ezt mondta neki a pap, mikor azt a parázsszá vált fenyőgalyat a kezébe adta. Ennek a leánynak nem mondott semmit, de azért zokogva fölfeje fog hajolni az ágnak és meg fogja átkozni a gyilkost napjában ezerszer is.

És mint aki lánggal égő kardot érez a háta mögött, úgy rohant el Bobov Máfte, ismét le a folyó bokrai közé.

...Még aznap este valaki megzörgette Bobov Máfte házán az ablakot. — Ki az? — hallatszott ki bentől egy megriadt hang.

— En vagyok Máfte, a Gogota Antal atyja. Mindent tudok ember, mert mindent láttam, hallod? Égette kezedet az a kis galy, te gyilkos? És bokád mellé szurtad, hogy hamar elveszítsd, mi? El is vesztetted, mert te úgy akartad. De fiam a föld alatt is reád gondolt, Máfte. Küld másik galyat; tőlem küldi, itt van, de ezt megbecsüljed!

Ezzel betöltötte az ablakot és egy fenyő-

ágot dobott be a szobába, épen rá az ágyra, mely Bobov Máfte várta.

És Bobov Máfte nem mert lefeküdni. Ha mérges fogu kigyó az ott a lepedőn, talán elszántan hozzányúl és eltöröri, de a fenyőágtól félt, hogy a foga is vacogott.

A szoba sarkába huzódott, onnan nézte azt a fenyőágot. Meredt szemmel nézte, mint a vért a borju s bár a hideg rázta, ő csak oda nézett. Minden percben várta, hogy az az ág megmozdul, azután feléje jön és addig korbácsolja, amíg rajta bőrt lát. Hogy beteljesedjék, amit a pópa mondott: dögpus lesz belőled, te átkozott gyilkos.

Az asztalon fagygyugyertya égett. Bobov Máfte kinjában gondolt egyet és a lángba próbált nézni, de a gyertyabél gombát eresztett és az olyan volt, mint valami dühös, véres szem. — Látlak, ember, — mondta neki az a kis piros gömb; — látlak ember és tudom, hogy gonosz lelkedet mi nyomja.

A falakon köröskörül szentképek lógtak. Most ezeket nézte Bobov Máfte. Az egyik képen Szűz Máriát látta, de hét tör volt a szívében és mindegyik sebéből vér foly, a másik képen a Megváltót látta, de a kezéből, lábából és a dárdaszurás helyéből is vér folyt.

— Vér, vér, mindenütt ártatlan vér, — szakadt ki Bobov Máfte kebléből a vádoló szó. — Ott is vér, ott, ahol Szent János feje kerek talon fekszik.

Ismét az ágot nézte kidülledt szemmel, ész nélkül, mint aki borzalmas látást lát. Látta saját magát főt az erdő szélén és Gogota Antalt, a boldog vetélytársát, aki gyanútlanul arra ment. Nem gondolt ő akkor semmire, se kőre, se késre, de hirtelen meglökte az ördög pillanattal később már vér folyt.

Nem látta senki, se madár az égen, sem ember a földön. Csak egy fenyő látta s a fenyő bosszút áll. Lejött a havasról, hogy üldözze a gyilkost. A temetőben Gogota Antal koporsója mellett rátalált, ráösmert és ott nyomban meg is marta a kezét. Azután hajszolta, kergette, Úrda Dótye házában elébe is toppant. És most ide is utána jött, hogy vérig korbácsolja, ága ime itt van és ugrásra készen csak a kellő pillanatott várja.

Az ablak nyitva volt, heves szélroham a szobába rontott és hasasra fujta fel az ágyon a lepedőt. A lepedővel együtt a fenyőág is emelkedett és Bobov Máfte örült kiáltást hallatott. — Végem van, meghalok! — így ordított — segítség, segítség!

Az utca még nem volt néptelen. Egy-két paraszt a korcsmából hazafelé tartott, egy-két legény még kint volt s a kedvesét ölelte és két csendőrs is cirkált, falura, éleire vagonra örködve.

Mindenki arra gondolt, hogy Bobov Máfte házában rablók járnak. A parasztok nagy szal dorongokat rántottak ki az utcaszéli kerítések-ből, a legények közül ki fejszét, ki vasvillát kapott fel és a két csendőrs is jött sietve, nyomokban Pintye, a bakter.

Nem volt ott rabló, csak egy semmivé lett ember. Kinek habzott a szája, ki csontos ujjával a saját torkát fojtogatta s ki, mikor a csendőrs főléje hajoltak, üveggé vált két szemét az arcukra meresztette.

— Mi a bajod, Máfte? Ki volt itt, ki bántott?

Bobov Máfte dadogott valamit.
— Lejött a fenyőfa... ott van... ott az ága... Rám akart ugrani... ne bánts, Antal, ne bánts!

A két csendőrs egymásra nézett. Mély csönd lett a szobában, még a gyertyaláng lobbanása is hallatszott. Majd megcsörrent egy lánc és Bobov Máfte rab volt.

— Meg van a gyilkos, — mondták a csendőrsök.

— A fenyőfa bosszút állt, — mondták halkan a parasztok.

Vége.

GYERMEKVIILÁG

Koldusfiut temetnek

*Fellegek borulnak szürke téli égre,
Kondul a harangszó egy kis temetésre.
Festellen koporsót visznek, csak néhányan,
Benne kicsi, vézna, koldusfiú alszik
Örök álmódásban.*

*Éhezett és távozott, — nem volt helye itt lenni,
Meggzánta, elhívta az árvát az isten.
Nem volt itt más része szenvedésnél, gondnál,
Ott az égi keriben, szép angyal seregben
Fog játszani most már.*

*Leteszik kis testét a fekete földbe,
S mielőtt ráhullna sok nehéz göröngye:
Mintha megsajnálná, hogy nincsen virága:
Felhős égből áldón kiragyog a napfény
Kis koporsójára...*

Erzsike néni.

00

Két rossz diák viszontagságai

19

Irta: Dezső bácsi

(Folytatás.)

A vendéglős boldogan dörzsölte össze a kezét. — Nagyságos Bogáthy földbirtokos ur! — mondta jelentősen nem kis nyomtattal. — Nagyon gazdagember! Mindig nálam szokott megszállni. Ma jó aratása lesz Vaksi Peti cigányprimásnak. — S ezzel már ki is rohant a szomszéd szobába, onnan pedig az udvarra, hogy előzékenyen betessékelye nagyuri vendégét.

Bogáthy nagyságos ur a vendéglős alázatos köszöntésére kedélyesen odaszólt: Hát hogy van kopasz csuti? Amint látom még mindig hizik.

— Vendéglős létemre ne hizzam? Hisz legujabban olyan szakácsnő van nagyságos ur, hogy minden, amit főz csupa gyönyörűség. Még a király is megnyalhatja utána a száját.

Természetesen itt fogok ebédelni, szölt a földesur — de csak később. Ha azonban jégbe-hűtött sörrel megkínálna, azt most is szívesen meginnám.

— Meglesz! Megiesz! — felelte a vendéglős boldogan, s a nagyságos ur porköpenyegével besietett a vendéglőbe.

Bogáthy András pedig a kocsisának hagyakozott: Aztán a lovakat olyan szárazra csutakold, mint a két tenyerem. Pucováld meg a szőrüket fényesre! úgy ragyogjanak, hogy a szombathelyi nap megálljon az irigységtől. Víz-et csak két óra múlva adsz nekik, érted-e? Uj kocsis vagy, mindenre kell, hogy emlékeztesselek. Ha a lovakat elintézted, neked is kijár a porció.

A szürke atillás, pitykés-dolmányos János kocsis gazdája rendelkezésére katonásan felelt: Minden meglesz nagyságos uram!

A két diák élvezettel itta a sör, és ropogtatta a perccet, midőn Bogáthy ur hatalmas termete megjelent a szobában.

— Parancsoljon az étterembe, kérem alásan — ajánlotta a vendéglős.

— Ezt a kis sör, itt is megihatom! — válaszolta Bogáthy András, és leült az egyik asztalhoz. Viharedzett vadászkalapját hanyagul a mellébe levő székre dobta, azután megkérdezte.

— Vannak már friss budapesti ujságok?

— Mindjárt szolgálok azokkal is! — felelte a vendéglős, és lármás hangon rögtön kiszólt az étterembe: Pista hozza be a lapokat! Ez alatt a palackot kidugaszolta. Füstölt bele a szénsav. Majd a sör, szakértelemmel, magasról öntötte be a pohárba, hogy jó habos legyen. Egy tányér friss perccet is tett az asztalra.

Bélának azonnal feltűnt Bogáthy ur jó magyar arca. Így féloldalról, amint az ujságból olvasott, még érdekesebbnek tűnt fel sas-orra, erős szemöldöke, gömbölyű előugró álla, sima, kővér tokája, hegyesre pödört széles bajusza. Azonnal elővett zsebéből egy szelet papirost és ceruzát — mert nem tudott ellen állani rajzolás készségének — s néhány vo-

nással hiven visszaadta Bogáthy András jellegzetes arcvonásait. Még egy kis simítás a szem körül, egy vonalka az orr tövétől az ajk széléig s kész a kép.

Akos nagyot nevetett a rajzon.

— Pompás! Megszólalásig hü! — s mindketten egyszerre, önkéntelenül, néztek a földes urra.

A csendes vihogásra figyelmes lett az uri vendég, felnézett az ujságból, s a diákokra tekintett. Ekkor a szempárok pillantása összevillant. A vihogás megszűnt.

Bogáthy András szívoru hangon kérdezte a fiuktól: Mit? Talán rajtam mulattok?

— Dehogy kérem! Eszünk ágában sincs! — felelte Béla.

— Csak azon mulattam, hogy pajtásom milyen jól eltalálta az urat. Itt az arckép! — szólt Akos, és a papírszeletet mint valami diadalmi zászlót lobogtatta a levegőben s átadta a földesurnak.

Bogáthy András nézte, nézte a rajzot, egyszercsak megcsóválta a fejét.

— Melyiketek csinálta ezt?

Béla kissé szégyenkezve jelentette ki: Én!

— Hogyan hívnak fiam?

— Kemény Simonnak.

— Szép történelmi név. Aztán hol tanultál ilyen pompásan rajzolni?

— Csak magamtól.

— Magadtól? Mi a foglalkozásod.

— Diák.

— Ide valók vagytok?

— Nem. Mi vándoruton vagyunk. Tegnapelőtt kaptuk ki a husvét vakációt, s a szün-időt vándorlással töltjük el.

Bogáthy láthatóan gyönyörködött a rajzban.

— No Kemény Simon, ügyes fiu vagy!

Ezt a képet elteszem emlékül. De, hogy te is szívesen emlékezzél vissza rám — ekkor kivette zsebéből pénztárcáját — itt adok neked egy zöld hasu öt pengőt.

És a bankót az asztalra kitette.

Béla megértette a jó szót, különösen mikor kiterítve látta az öt forintost. Örömeiben fejébe tolt a vér, elpirult, s majdnem szédülve közelgett az asztalhoz.

— Ez nagy jutalom egy ilyen kis rajzért! — jelentette ki Béla szerényen.

— Nekem mégér annyit. Bogáthy András bátyád szívesen adta.

Béla hálás pillantást vetett a földesurra. Szerette volna a kezét megcsókolni, de csak e szót rebegte: Köszönöm!

Amint helyére sietett, azonnal eszébe jutott, hogy első dolga lesz inget vásárolni. A következő pillanatban ijedten a nyakához kapott. Ujjával a gallérja körül motoszkált, vajjon nem látszik-e ki a meztelen bőre. Vajjon nem látta-e meg Bogáthy András, a nábob, hogy nincsen ing rajta? Félősen állapította meg, hogy a széles nyakkendő kötelességének hűségesen megfelelt.

Kihörpöntették söreiket, aztán nem volt már maradásuk. Ennyi pénnnel sokáig egyhelyen ülni nem lehet. De Béla feszélyezve is érezte magát. Valami bántotta. Nem az a tudat, hogy a pénzt elfogadta, hanem az, hogy jöte-vőjének hazudott. Béla életében már eleget füllentett, és sohse érzett ezért nagyobb nyugtalanságot. Most azonban ott a lelke mélyén erősen méltatlankodott az a felzavart bíró, aki máskor nyugodtan szunyadozott, vagy éppen-séggel mélyen aludt.

Béla csak ennyit mondott Akosnak: Gyerünk!

Erre összeszedték holmiaikat, udvariasan köszöntek jöte-vőjüknek, aki még kezét is nyujtott nekik, aztán menni akartak.

De Bogáthy fogva tartotta Béla kezét.

— Tehát megjegyzem a nevedet te művészcsemete! — szólt hozzá barátságosan. — Tíz év múlva talán az egész ország említeni fogja Kemény Simon arcképfestő nevét.

Béla torkára forradt a szó, úgy érezte, mintha fojtogatnák. Szeme tűzben égett. Szerette volna megvallani, hogy rutul becsapta nevével azt az embert, akinek most legtöbbet köszönhetett. Haszontalan semmirekellőnek érezte magát... Mikor azonban tekintete Akoséval találkozott, aki intett, hogy már jöj-jön, kirántotta kezét a földesur széles tenyereből, és majdnem rohant a söntés felé.

Itt kifizették a tartozást, s néhány perc múlva már az utcán voltak.

(Folytatjuk.)

Mindenki tudja már, hogy a
szab. mesterek Arucsarnokában

(Brassó, Kolostor-utca 29 sz.)

vásárolhat a legjobban
kész férfi-, fiu- és
gyermekruhákat.

Számítási kérdés.

Feladja Gál Andor.

Két juhásztor találkozott egymással a legelőn. Péter azt mondja Jánosnak: Adj nekem egy juhát a te nyájadból, akkor nekem kétszer annyi lesz, mint amennyi neked marad. János erre azt felelte: Nem! Adj te nekem egyet a te nyájadból, akkor nekem éppen annyi lesz mint amennyi neked. Találjátok ki, hogy hány juh volt Péternek és hány Jánosnak?

A megfejtés határideje: április 5.

A megfejtők közt egy könyvet sorsolunk ki.

Rejtvenymegfejtések

A Brassói Lapok 25. számában megjelent sakk-rejtvény helyes megfejtése a következő:

Nem tesz fel a lány magában egyebet
Csak hogy téged csalfa legény elteled
Addig feled, addig feled, csak feled,
Míg a szíve bánatában megreped.

Helyesen megfejtették: Szakács Félix, Szentész Szilveszter, Urus Ilona, Baar Ildikó, Schwecht Károly, Szigethy Olga, Vass Ferenc, Kése Jenő, Rozsnyák Jánosné, Pítő Miska, Zainea Gheorgescu, Tóth József, Váradi Gábor, Fodor G. Mihály, Tamás Dónáth, Strója Miklós, Jámor Sándor, Csere Mihály, Serester Ignác, Méhes Géza, Molnár Erzsébet, Eislerné, Reisinger Teréz, Szamosan Anna, Urbánszky János, Ilyés György, Sándor Mária, Ferencz János, Szotyori Domokos, Biener Sámuel, Gottlieb Dezső, Fazakas Imre, Dózsa Árpád, Gerendi Gusztáv, Mátyás Árpád, Pálkás Bandi, Balogh László, Vajda Emmy, Márton Lajos, Selyem Ibike, Opra Juliska, Balázs Bözsike, ifj. Mezey Mihály, Balázs Sári, Udvarnok Zoltán és Gyula, Lázár Béla, Birtka Józsefné, Sándor Mancika, Boros Kálmán, Péter Ilonka, Kiss József, Mikó Gábor, Rácz Béla és Dezső, Szóts István, Róna Margit, Mímmler Baba, Serester Árpádné, Mikó Ferenc, Málnásy Andor, Rákosi Jucika, Zsigó Imre, Antal Erzsike, Bogdán József, Farkas Dezső, Balogh Miklósné, Viola Sándor, Ginsel Jolán, Koppány Ferenc, Kovács István, Páljános Irén, Molnár Erzsébet, Bartók Mihály, Kovács János, Ormai Ilonka, Réthy Nollika, Papp Gyula, Pappné Markos Julianna, Kovács Elek, Benák János, Szőke Olga, Gocsmán Ilonka és Lenke, Babuczay Olga, Csákány Zsigmond, Zápori László, Wavrinzky Ella, Mímmler Baba, Székely Istvánné.

Sorshúzás útján nyertes lett Antal Erzsike (Kis-Ilva), akinek a könyvet elküldjük.

Dezső bácsi postája

Szakolczay Cunci és Bittner Baby, Arad. Kedves soraitoknak nagyon örvendtem. Iól esett megtudnom, hogy ti ketten milyen megértő, hű barátok vagytok. Nincs is nemesebb érzés, mint a szeretet, amely lelkeket kapcsol össze egymással. Azt hiszem, hogy a megrendelt „Erdélyi regék” et már megkaptátok. Szeretettel üdvözlök. Gál Andor, Brassó. Számítási kérdéseid közül az első bevált. Jövő számban leközöljük. Most helyszűke miatt maradt ki. Schönfeld Ilonka, Dicsőszentmárton. A te levelednek is nagyon megörvendtem. Tudtam jól, hogy csak nagy elfoglaltságod miatt nem írhattál hamarabb. A borzást üveggyárat megnéztél-e? Tetszett az üveggyártás mestersége? A rejtvenyek megfejtése sikerült. Ezt anélkül is, hogy megírnám tudod. Dám László, Nagyszeben. Beérkezett rejtvenyeid közül az egyiket alkalomadtán leközöljük. Képrejtvenyt ne küldj. Ügyes fiú vagy, hogy levelezőim táborába álltál. Tarts is ki a Gyermekvilág szíjtelően zászlója mellett. Ebben a táborban csak jó és nemeset tanulhatsz. Cs. L., Bánlók. Az első három versszak elég jól cseng, de az utolsó alakilag teljesen rossz, tartalmilag pedig unalmas ismétlése a három első szakasz tartalmának. Általában nem mond semmi újat. Nem közölhető. Zallmann Osvald, Brassó. Természetes, hogy téged is besoroztálak a levelezők közé. Ird meg, mi okozza álmatlanságodat? Csak nem a munkaokozta kimerülés? A megfejtés jó. Harmath Sándor, Tövis. Az Erdélyi Regék-et utánvétel elküldtük. Egeli László, Nagykaroly. Örvendek, hogy regéimet nagyon megszeretted. A könyvet utánvétel, utnakindítottuk. Bizony, jó tanácsoddal milyen nagy örömet szerezheted édes szüleidnek. De hidd el, hogy nekem is. Mert Dezső bácsi azt szeretné, hogy minden magyar gyermek eszes, szorgalmas és kiváló legyen. L. A., Temesvár. A versek s a kis elbeszélések közölhetetlenek. Márton István, Székelykeresztúr. Okmányblyegeket nem érdemes gyűjteni, mert ezeknek nincs értéke. A nyolcvanas-kilencvenes évekből való magyar blyegeket sem drágák. Darabjuk átlag 1-5 lej. Kivétel a citromsárga 1 krajcáros postabélyeg, mely most már nagyon ritka. Egy szép példányért 4-500 lej is adnak. Láthatatlan blyegeket senki sem vesz. Küldd el blyegeidet Klímits Gyula ur, Brassó, Egres-u. 7. szám alá, ő majd értékelni fogja azokat, esetleg meg is veszi. Czika István, Hosszúfalva. A két rossz diák könyvalakban is meg fog jelenni. Örvendek, hogy a Gyermekvilágot nagyon szeretted. Velebny Károly, Pártos. Irod, hogy te is élvezettel olvasod a Két rossz diák-ot s hogy a vasárnapi újságot már alig tudod bevárni. Hát csak gyűjtsd tovább a Gyermekvilágot, ha esetleg egy példány elveszett, azt pótolhatjuk, ha a számad megírod. A rejtvenyek közt akad jó is, alkalomadtán az egyiket leközöljük. Friedmann Márton Ürmös. Téged is levelezőim közé soroztunk. Bátorra szólíthatok engem egész bizalmasan Dezső bácsinak. A neved lehet hogy tévedésből kumaradt. De tévedni emberi dolog s megbocsátod Dezső bácsinak. A beküldött rejtveny helyes olvasása ez: Eper, peper, eper, de semmikép sem esperes. Zsigó Imre, Karánsebes. Rejtvenyed jönni fog. (A többi levélre helyszűke miatt a következő számban válaszolok).

Bábel tornya

— Regény. —

Írta: Szántó György.

24

— Való igaz, mondotta az egyik lovag, hogy a szultán segítségével foglaltuk el az araboktól Jeruzsálemet, az is igaz, hogy El Kamel szultán mindenben kiváló és különös képességű férfiú, aki méltó a császár barátságára.

Nidhardt figyelmesen nézte az italtól nekihevült ember szép, szabályos vonásait és a páncélingre leomló hullámos, gesztenyeszín haját. A lovag, aki izzadt a páncélingben, most így folytatta:

— Hiába ugat mindenki, sohasem volt még a németeknek ilyen császáruk a Rótszakállun kívül. És leítöm azt, aki állítani merészi, hogy a pápának igaza van. Kiváncsi vagyok rá, meddig fogja még ez a kilencvenéves ember a német fejedelmeket egymás ellen usztatni.

A tökrészeg Leonárd most felállott és elordította magát:

— Kész vagyok a pápa Özszentsegéért minden hitetlennel megvívni.

A fal felé nyult, ahol zörögve hullott a padlóra óriási kereszthalaku szíjakra burkolt kardja. Utána kapott, hogy felemelje, de elvesztette az egyensúlyát és a padlóra zuhant.

János ezalatt a konyhában beszélgetett a leánnyal. Megmagyarázta egész helyzetét a mesterrel szemben és azt, hogy mesterré avatásáig itt kell maradnia. A leány az ablak párkányára ülve, sokáig szótlánul hallgatta. A lebukó nap igyekezett áttörni az ablak sötétszínű tüveit és különböző lila fények lopódtak elő a leány fejének siluettje mögül. János elhallgatott és nézte a színek halódását. Az ivóból Nidhardt hangja hallatszott. Egy mondat énekelt a rótszakállu császárról, aki nem halt meg a Szentföldön, hanem a Kyffhäuser hegyben ül egy kőasztalra könyökölve. Szakálta átnőtt a kőasztalon, olyan mozdulatlanul ül ott lovagjai körében. Egyszer-egyszer kiküld egy lovagot, hogy megnézzé, röpködnek-e még a hollók a Kyffhäuser körül. Ezek a pártviszály hollói. Amint eltűnnek a német égről, ő kiszáll a hegy belsejéből, hogy olyan nagyra és hatalmasra tegye Németországot, aminő még sohasem volt.

A kocsmáza elnémult és Nidhardt halk éneke tisztán szűrődött át a konyhaajtón. Hoszszunyaku hangszerének pengése is együtt szállt a kaján emberke szokatlanul komoly énekével.

IX.

János és Nidhardt nagyon összebarátkoztak. Amikor csak megengedte az apródi szolgálat, Nidhardt alkonyatkor eljött a székesegyház állványaihoz, hogy megvárja Jánost. Kart karba öltve sétáltak ki a város határába, ahol a Senne folyócska kanyargott a dombok között. Keskeny csatornák ágaztak ki itt is belőle, mint a városban. Ezek a csatornák a földeket tették termékenyvé és a nedves földek legénytolla már pelyhedzett, világoszöld szálaicskák ütköztek ki a magokból a föld sötétbarna, barázdás arcán.

— Ime, a legnagyobb csoda, az egész élet minden titkának összefoglalója — mondotta egyszer Nidhardt, egy magot kaparva ki ujjával a nedves földből. Két ujj közé fogta a felpattant buzaszemet, amelynek belsejéből a vékonyka halványzöld szál feltartóztatlanul tört elő.

— A mag megbontotta egész zárt lényét, hogy kitorjjon a föld alól, ég felé küldve belsejének titkát, lényének új formáját. A mag gyökeret ereszt és aztán eltűnik, hogy újra megszülessen a kalászbán. De ha megmarad zárt egészében, akkor elszorvad és nem fog újra születni.

János felnézett a feketéllő ugarról a rózsaszín fényeket usztató alkonyi égre, mintha a mag útját keresné. A föld östömögének kézzelfogható valósága nekifeszült a térnek és nevette a magasságokat, a mindentrető semmit. Lám, ő kiadja, amit rejtget. A zsendülő vetést, a csillogó fűvet, a fehér mécsvirágot, az aranyló gölyahírt, a picinyke égszín nefelejcskeket. És a fák újra meg újra kipattanó rügyeit, leánymellecskék öröklőnek nekihegyesedő bimbóit. Hiába röp-pen fel a madár, a felhők közül is mindennap megtér az ő ölére, a rovarokat az ő melege élteti és a barlangból most kibuvó medvét is.

(Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

EAU DE COLOGNE
SAPUN, PUDRA, CREMA

BOUQUET
CH. DUPRE

SATISFAC CUSTODIRE
CELE MAI PRETENTIOASE

Cementtörcserépgépek

továbbá gépek üreges beton-tömbök, beton- és salaktégla, cementlapok, stb. előállítására. Formák: csövek, kutgyűrűk, lépcsők, stb. készítésére. Betonkeverőgépek. Prima cementfestékek. Complet asbestcementpala-gyári berendezések (Eternit) stb. azonnal szállít raktárról.

"MODERNA"

Építőipari-gépek és Radiator R-T. Brasov, Kis-ucca 12. (-)(-) Telefon 5-78 sz.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok és költségvetések díjmentesen.

Garant

TELJESEN
ARANKAMENTES
PROVENCEI ELITE
LUCERNA MAG
ERDELYI
LÖNEREMAG
ÁLLAMILAG ÖLÖMZÁROLT.
98% TISZTASÁGGAL.
LEGYÁRASD CSIRÁKÉPESÉSG
QUEDINEURGI RÉPAMAG
F. TREUND SÁMUEL
R.T. SATU-MARE

Képviselek Brassó és vidékére
Montag Testvérek
Brassó, Weisz Mihály-utca 5.

TELEFON 8 TELEGRAM: JUNERUND

"REDUCTOR"

Soványító, masszírozó, hizást meggátoló készülék. (Szabadalmaztatva 2238 szám alatt.) A nagy készülék megakadályozza a hizást és megsoványítja a férfiakat és nőket. Ára 245 lej, utánvétellel 20 lejjel több. A kis készülék megerősíti a lágy női kebleket, eltünteti a női ráncokat. Ára 145 lej, utánvétellel 20 lejjel több. Orvosok által ajánlva. Az elhízás elleni egyetlen ártalmatlan szer. Kapható a gyógyszerárakban, drogueriákban stb. Megrendelhető "REDUCTOR" Cluj, (Postafiók 208.) címen. — Használati utasítás ingyen.

Nagybani árusítás:

Cluj, Strada Regina Maria No. 32.

2191 II

Minden külön értesítés helyett.

Mélyen megrendülve és fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk minden közeli és távoli rokonainkkal, valamint jó ismerőseinkkel, hogy életünk féltett boldogsága és öröme, forrón szeretett drága kis

ERVIN

fiunk e hó 11-én d. e. 1/2 10 órakor, életének 5-ik évében, rövid, de igen nehéz szenvedés után visszaadta ártatlan kis lelkét Teremtőjének.

Felejtethetetlen kis halottunk földi maradványait e hó 13-án szombaton d. u. 3 órakor, a belvárosi szász evangélikus temető halottasházából fogjuk református szertartás szerint az anyaföldnek átadni.

Brassó, 1926. március 11.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

A mélyen gyászoló család
Dávid Lajos és neje.

MAGVAKAT

garantált arankamentes lucerna, lóhere, komlóshere, szarvaskerep, fehér heremagot

Az összes fajta fűmagvakat

Az összes fajta takarmány-répamagvakat

bükkönymag, kendermag, muharmag stb.

Valódi Erfurti konyhakerti magvak

Valódi Erfurti virág-magvak

Méhészeti cikkek, Tejgazdasági gépek, eszközök és anyagok

Kerti, Mezőgazdasági és Állat-ápolási szerszámokat és eszközöket

Kultúrnövények és állati kártevői elleni védőszereket

Műtrágyákat

Zsákoka, ponyvákat, lópokrókat, Raffiát

szállítunk nagyban és kicsinyben

Barcasági Mezőgazdasági Árucarnok

Brassó, Weisz Mihály-utca 17.

Az aranyéremmel kitüntetett

«VICTORIA»

Kertgazdasági és magtermelő Rt.
Oradea-Mare.

Magkereskedés

Ajánlja fűzelék, virág, takarmány-répa és gazdasági magvait, fűmag és fűmagkeverékeit.

60 oldalas nagy képes árjegyzékét sok hasznos tudni való tartalommal ingyen bérmentve küldi.

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
■■■■

2260
Viszont eladó magkereskedéseknek, kereskedelmi kertészeknek nagy árkedvezmény.

Pénzszekrények

teljesen újak, olcsón eladók.

Személyautó

OPEL-gyártmány, kifogástalan állapotban, olcsón eladó.

2227

Megtekinthetők

Erdélyi Nyilvános
Raktár R.-T.-nél,

BRAȘOV, VASUT-UTCA 45 SZ.

Agilis

fiatalember, aki magát önállósítani

akarja és egy millió lejjel rendel-

kezik, egy sörraktár átvételére

kerestetik. — Ajánlközások

a Brassói Lapok kiadó-

hivatalához „Sörraktár”

jellegére intézendők.

6749

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető férj, apa, nagypapa és rokon

Meliszek Ágoston

életének 84-ik, boldog házasságának 55-ik évében f. hó 12-én reggel 7 órakor csendben elhunyt.

Hült tetemét f. hó 14-én d. u. 3 órakor a Kőbánya-u. 15. számú gyász-házból a potstaréti róm. kath. temetőbe fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Engesztelő szent mise-áldozat f. hó 15-én reggel 1/2 8 órakor a róm. kath. plébánia templomában fog az Egek urának bemutatni.

Brassó, 1926 március 13.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

A gyászoló család.

Gyárak és építetők figyelmébe!

Nagy raktár

WITKOVITZI

vízvezetési csövekben, valamint fürdőbe-rendezési tárgyakban. Kádak, réz fürdőkályhák, Fajance mozdók, ürcsészék és mindennemű vízvezetési cikkek legszolidabb árban.

2178

Kertész Henrik

Műszaki vállalata, Szentjános-utca.

3464 - 1926. sz.

Hirdelmény

Ezennel közzhírré tesszük, hogy a Gyár-uton fekvő, a bertalani hősök-temetője melletti 10304. telekjegyzőkönyvi számú 1920 m² nagyságú városi telek, a nyilvános számvevőségről szóló törvény 72-83 cikkei értelmében, nyilvános szóbeli árlejtés útján egy évre bérbe-adatik.

Az ajánlattevők kötelesek az árlejtés megkezdése előtt 200 lej óvadékot letenni.

Ezen árlejtés megtartatik folyó évi március hó 30-án délelőtt 9 órakor a városi gazdasági hivatalban, Ötvös-utca 5 sz., II. em., 3. számú ajtó alatt.

A haszonbérösszeg az árlejtés befejezése után az egész évre a városi pénztárba befizetendő.

A közelebbi árverési és bérszerződési feltevételek az árverés napjáig naponta a hivatalos órák alatt a városi gazdasági hivatalban betekintheők.

Brassó, 1926. március hó 6-án.

6027

A polgármesteri hivatal.

Parkettfénymáz

SAS
védjeggyel

tartós viaszfényt kölcsönöz!

Rozsdamentes evőeszköz savellenálló

a kénsav kivételével semmi féle egyéb savtól meg nem támadható. Rozsdamentes evőeszközt nem kell csiszolni, elegendő ha vízzel lemossuk és szárazra töröljük. Rozsdamentes evőeszköz sok időt takarít meg a háztartásban. Egy készlet, egy-egy tucát kanál, villa, kés, kávéskanál.

Lej 3470.— Kapható:

Kamner és Jekelius cégnél

Brassó.

2256 VI

Közigyűlési meghívó

A Brassói Népbank Részvénytársaság 1926. évi március hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor, a róm. kath. iskola rajztermében tartandó

XLII. évi rendes közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a jegyzőkönyv hitelesítő kirendelése.
 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1925. üzletéről, ezek kapcsán az elmúlt év zárszámadásainak: a mérleg, nyereség-veszteség számlának előterjesztése, a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvények megadása tárgyában.
 3. Három igazgatósági tag választása.
 4. Jelentés az alaptőke felemelése iránti kérés engedélyezése és annak felemelése tárgyában.
 5. Az alapszabály módosítása.
 6. Esetleges indítványok az alapszabály 31. § J. pontja értelmében.
- Ha a közgyűlés nem lesz határozatképes, úgy az alapszabály 30. §-a értelmében, a megjelentek számára való tekintet nélkül 14 nap múlva megtartandó gyűlésen fog dönteni. Ezen elhalasztott gyűlésre újabb meghívó kiküldetni nem fog, hanem annak megtartása egy helyi magyar lapban lesz közzéve.

Mérleg per 1925. december 31.

Vagyon	L	b	L	b	Teher	L	b	L	b
Pénztárhelyzet:					Részvénytőke . . .			5000000	—
készpénz . . .	1909068	63			Tartalékok:				
bankoknál . . .	2490253	36	4399321	99	rendes tartalék . .	2040000	—		
Váltók . . .			24056660	90	nyugdíjalap . . .	229775	—		
Folyószámlák bank-					kétes követelések				
szerű fedezettel . .			35252279	59	tartaléka	300000	—	2569775	—
Adósok			838194	72	Betétek:				
Értékpapírok (saját)			427229	—	könyvecskékre . .	47703201	90		
Ingatlan			4900000	—	folyószámlán . .	8932623	46	56635825	36
Szavatosságok Lei 3.214.000-75					Fel nem vett osztalék			117359	75
Leltár			996658	67	Átmenetiek . . .			43000	—
					Szavatosságok Lei 3.214.000-75				
					Hitelezők			5154992	57
					Nyereség előhozat				
					1924-ről	1012	29		
					Tiszta nyereség 1925.				
					évről	1348379	90	1349392	19
			70870344	87				70870344	87

A felügyelőbizottság.

Az igazgatóság.

Engel Jeremiás Gheorgheni (Gyergyószentmiklós) szállít diszes kivitelben, tetőre feldolgozva, sok évi jótállással,

részletfizetésre is

Eternit palatetőket

jutányos áron. — Raktárak: Brassó, (Erdélyi nyilvános raktár R. T.) Vasut-utca 45. szám, Csikszereda, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Fogaras, Székelyudvarhely és Piatra Neamț.

Az Eternit könnyű, tűz-, jég- és viharálló.

Ügynökök díjaztatnak.

Ügynökök díjaztatnak.

2195

OTTO FISCHER & Co.

Gépek / motorok / szerszámok / műszaki cikkek

Temesvár

Bul. Berthelot 6.

Sürgőny cím:

„Elhoma” Timișoara-Brașov

Brassó

Str. Spitalului 62.

Szállítunk:

Asztalosgépeket „Elhoma” gyártmány
Jung & Neidhardt ellenfeldi gépgyára és vas-
öntődéből

Kerekaszkókat

Fűrészgyári gépeket „Maxhütte”
a bajor állami vasművekből

Speciális gépek ládagárak és sörfőzdék ré-
szére, Stumbeck, Rosenheim gyártmány

Az összes famegmunkálógépek

u. m.: parkettgépek, blokk szállagfűrészek,
köszörűgépek, hornyológépek stb.

Benzinmotorok „K. Bachmann R. T.” aus-
bach motorgyárából

Sűrítő nélküli kis Diesel-motorok
5–32 H. P. „Colo-Diesel”

Diesel-motorok 25 H. P.-től kezdve, a drez-
dai „Hille-Művekből”

Mechanikus asztalos-szerszámok
„Gebr. Leitz Oberkochen cégtől

Gatter-, kör- és szállag-fűrészlapok,
gyalukések, golyóscsapágyak, valamint
az egész faipar összes műszaki cikkei

Vas- és pléh-megmunkálógépek

Furnirpresek, csavarszorítók, ajtó-
szorítók stb.

2145

ALAPITTATOTT 1905. / TELEFON 55

“SILICAT”

chamotte téglát szállít

bármely méretben és fazonban minden üzemhez

FAIANȚA

részvénytársaság keramial gyára
(ezelőtt Szilágyi et Comp.)

ARAD.

1105

Nyolc éves

datolya-cognacot

bocsát forgalomba a C. TOMA Fo-
garas, királyi udvari szállító cég, amely
garantálja a gyártmány minőségét és
korát. Minden palack le van pecsételve,
amelynek eredetiségéért a cég kezes-
kedik. A francia és angol cognacokat
is felülmúló elsőrendű gyártmány kap-
ható minden jobb üzletben. Ezenkívül
elsőrangú különböző likőröket is gyárt.

2274

:-: Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal. :-:

Hölgyek! Fontos értesítés!

Eredeti újabb párisi és bécsi kalapok érkeztek már 350 L.-tól kezdve. Modell kalapot lekopirozás miatt a kirakatba nem teszek. !!!!!!!!!!!!!

Kérem a t. hölgyközönséget, tekintse meg raktáramat vételkötelezettség nélkül.

K. Szabó Rózsika Brassó, Kapu-utca 40 sz.

SILVANIA MŰSZAKI RÉSZV.-TÁRS.

BRASSÓ, KORHÁZ-UTCA 64 SZ.
SÜRGONYCIM „SILVANIA”. TELEFON: 89 és 125

Allandó nagy választék mindenféle

műszaki anyagokban és szerszámokban

u. m.: Asbestárak	Gummiárak	Örellenőrző órák
Csapágyfémek	Gyalukések	Reszelők
Csavarkulcsok	Kenőszelencék	Satuk
Csavarmetszők	Klingertestek	Szíjak
Csiszolóárak	Lackok	Tömítések
Forrasztólámpák	Mérőeszközök	Üllők
Fűrészarak	Mollerup olajozók	stb.
Fogók	Olajozók	stb.

Fa- és vas megmunkáló-gépek, benzin és elektromotorok.

21991 V.

legújabb típusú luxuskocsik

TRAKTOROK

petroleum hajtásra Oliver és Sack ekével

MELICHAR-VETŐGÉPEK

állandóan raktáron, legolcsóbb napon.

Bartha Árpád

Géposztálya

Sepsiszentgyörgy — Sft. Gheorghe

Dr. NEGRILA sebész-főorvos

szanatóriuma

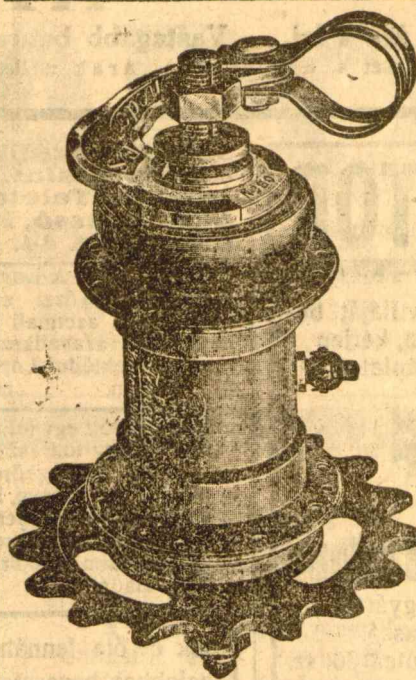
sebészeti-nőgyógyászati és szülészeti betegek részére.
(Szabad helyek esetén más betegeket is felvesz, kivéve a ragályos és elme betegeket.)

Brassó város legszebb és legegészségesebb helyén fekszik. Felelőváros 7. szám alatt. — Telefon 740

A magyar lapok főbizományi lerakata

egész Törökország területén Boér György könyv- és lapterjesztő vállalata, Konstantinápoly.

5767

Eredeti Fichtel & Sachs torpedó agyakat csak viszonteladónak szállít az Intreprindere de Maşini şi Automobile Telegr.: ABLONCY. ARAD. TELEFON: 112

Kalap-fafejeket

divatos kalap faformákat szakszerűen készít

V. SEFRANEK

Timişoara, IV. Strada Joffre 11 a.

Importált

eckendorfi, oberndorfi, mamuth takarmány-répmagvak. Eredeti skóciai fűmagvak (angol, olasz perje rétikomocsin stb.) Herefélék, valamint minden egyéb gazdasági és konyhakerti és virágmagvak, kaphatók a

Mezőgazdák Kereskedelmi R. T.-nál, Arad.

19838

Berlini házak gondozását

vállalja F. SPRINGER

Berlin—Steglitz, Elisenstrasse 1.

6051

TUNGSRAM

Az új spiralizált fonalu

»TUNGSRAM-D«

lámpa, már minden szaküzletben kapható

E. MARVAN

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — Allást keresőknek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 40 lei. Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadónkhoz. Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.

BUTOR

Mielőtt villáját berendezzi, kérjen árajánlatot

Pásztori & Hettmann

butorgyártó,
Brassó,
Hátulso-utca 66. sz.

Szemesző, hosszabb gyakorlattal állást keres azonnali belépéssel. Megkereséseket Szolid 14358-igélire „Hermeshez” Nagyszebenre kérték.

Használt, egész jó, lehetőleg mellék-üleses, erős motorkerékpárt venni. Stefáni Mátyás, Gyergyószentmiklós 6060

Megvetelre keresek egy 2000 mm-es esztergapadot. Szabó Gyula Hatveg.

Keresek két és fél éves fiam mellé lehetőleg németül beszélő nevelőnőt, aki könnyebb házimunkában segédkezne. Szerény igényűek pályázanak. Glanz Simon Baraños, Lunca de Mijloc.

F. év április 6-án d. u. 3 órakor a helyszínen, önkéntes nyilvános árverésen, esetleg addig szabad kézből, Bácsfalu határában, a Malomdombon eladó egy házastelek kerttel, valamint 5 és fél holdnyi, 2 darabból álló gazdaságosan parcellázható, villaépítés céljaira is igen alkalmas kaszáló. Érdeklődni dr. Kölcze Károly ügyvédi irodájában (Brassó, Kapu-utca 60. sz.) Vikos Józsefnél (Bácsfalu Malomdomb 538. sz.) és Kiss Mihálynál (Bácsfalu, Tömöshidnál. 6054

Legújabb divat szerinti ruhákat készíteset olcsón vállalom. Cim 6023 szám alatt a kiadóban.

Egy munkaszerelő szobateszt segédet keres özv. Szöcs Emília Tg. Săcuesc. 6007

Transylvania
étteremben
minden este

AKSZIN
GYULA

kiváló zenekara
hangversenyez.

Magyar, román,
német konyha.

A fényesen berendezett ujjalakított étterem bankettek, lakodalmak, ötórás teák rendezésére a legalkalmasabb.

Világvárosi legújabb rendszer szerint, vacsora után minden este táncolni lehet.

Személyszállító autók-vállalat. — Jancsó. Telefon 5-30 Brassó, Fekete-utca 44. 2234

Eladó ház. A Korona szállodához közel szép családi ház azonnali beköltözéssel szabadkézből eladó. Érdeklődni Lópiac 1. Tellmann. 6042

Temesvározt egy jól bevezetett hölgy-fodrász üzlet, nagy vendégkörrel, modernül berendezve, külön souterain atelierral családi okok miatt azonnal eladó. Cim 6040 szám alatt a kiadóban.

Sok év óta fennálló legjobban bevezetett

kézimunkaüzlet

nagy vevő körrel jutányosan eladó. Cim „Saxonia” hirdető irodájában. 6046

Eladó Barátos állomáson fekvő 30 hold megművelhető föld, volt fűrésztel, rajtalévő házzal. Ugyanott eladó 80 vagon iparvasúti sín, két darab 76 nyomtávú négyesatlós MAV. mozdony, 220 lóerős Nicholson stabil gőzgép, nagy esztergapad, gatterek, körfűrészek, transzmissziók, Bolinder gyalugép, traktorok, minden gyári berendezés és anyag. Értekezés Barátoson a gyártelepen. 6038

Eladó egy jóforgalmu községi vendéglő, teljes berendezéssel. Cim 6006 szám alatt a kiadóban.

Egy hengeres két köves malomhoz lehetőleg nőlen molnár kerestetik. — Irásbeli ajánlatok fizetési igények megjelölésével Silvania, Ditrău címére. Azonnali belépés. 6004

Házaknál butorgyártást, polturozást vállalom. Cim 6033 szám alatt a kiadónkban.

Bérbe veszek 2-3 szobás lakást. Reck, Erzsébet-utca 17. 6022

Azonnal állást nyervei gyakorlott gyermekgondozónő, lehetőleg okleveles, másfél éves kislíam mellé. — Dr. Kertész Jenő ügyvéd, Sepsiszentgyörgy. 6016

Garantált jó karban lévő 4 ülésees Fiat autó Tipus 501. Torpedó model, modern felszereléssel eladó. Megtekinthető: Szeszgyár. Str. Regele Carol No. 1. Str. Gheorghe

Eladó a zajzóna utján egy nagy csűr, istálló, nagy udvarral. Értekezni lehet Zajzóna ut 8. szám alatt. Ugyanott eladó egy három szobás, konyhás lakás nagy udvarral. 5998

M. A. V. cseplőkre rendelkezések már most vesznék előjegyzésbe, kétevi részletfizetés mellett Szállítunk azonnali: motorokat, lokomobilokat, traktorokat, stb. „Gépvásár”, Brassó, Kut-u. 43. 12203

Teherautó, 2 tonnás, elutazás miatt sürgősen eladó. Pop, Odorheiu Str. Mirca #3. 5995

Eladom vagy bérbe aom 1 keretes Pini és Kdy 18 colos gatteremet és 20 HP. Mav. gőzgépet transzmisszióval és minden tetszereessel. — Cim Sinka György, Ciuvas, Vasut állomás Kovászna. 5989

Temesváron, a város legröggebb helyén KIADÓ: Tárca, egészséges levegő, a var (a volt nyári színház területe) nagy, világos pince, néhány rakár helyiség, 2 tánc terem, tv. val és melléképületekkel. Csakis ökezős komoly vállalkozóknak ad jelölő-otást a Whitehouse. Jazsótság ny. ponia 2-3 h között és 7-8 h között -o-o-o-o-

Keresek közepnagyságu használt, kombinált hengerekkel. Ajánlatokat Zsigmond Béla, Csikdalfalva. p. Caria. 5949

Csepőgép tulajdonosok figyelmébe. Készítünk mindenféle cseplőgépekhez szalmazó tengelyeket egyes és páros tengelyeket. Tóth Testvér gépjávitó műhely, Kereszt-u. 12. Brassó 5947

Teljesen új Ford teherautó, teljesen zárt új karosszériával, mely különösen alkalmas személyszállításra, továbbá kényes áruk szállítására, (cukrászdák, sütekek stb.) eladó. Schedivetz, Timișara. Str. Goindu 18. 5875

Eladó egy kőből épült ház, jömeneteli vegyeskereskedéssel, gazdasági épületekkel, vasutállomás közelében, országot mellet, alkalmas vendéglőhelyiségnek. Cim 6870 szám alatt a kiadónkban.

Autóradiator

szakszerűen javít és újat készít

VICTORIA

radiatorüzem
Brassó, Katona-kórház-u. 2 szám.

Eladó egy 40 HP szivogázmotor generátorral, Szabó Lászlónál Székelykeresztúr. 5753

Kis kert megműveléséhez és rendbetartásához kerteszt szabad lakás elleneben keresnek Lővész utca a. 8. sz. 6070

TÉGLÁT

Géppel préselt, jól égetett téglát szállít azonnal „CERAMICA” Fabrica de Căramizi, Ploiești-Nord

Eladó 6 Máv. gőzcseplő garnitúra teljes tetszeréssel, gyűrűs csapágys javítást nem igényel. 1903 evi. Nika Andras Calence. 6078

Könög-s enen főzés fele itto cukorka legiobb Minden gyógyszeriarban kapható. 588

Fűszerzakmában jártas, övadekkes, lehetőleg nőtlen, romanul tudó tisztviselőt keres Hanga központ, Auid Nagyenyed. 6079

Uzlethelyiség mely áll 3 helyiségből, nagy pincéből stb. Kut-utca 24 szám alatt azonnal kiadó. Közelebb 6005 sz. a kiadóban.

Prima egetet fűtőmész kapható bármilyen mennyiségben naponta Schmidt testverek - fűtőmész téglák körkémecék gyárban. Mehkert 118. Telefon 7-44. 6080

Ujonnán épült gyártelep melléképületekkel és vasuti iparvágánnyal bérbeadó vagy eladó kedvező fizetési feltételek mellett.

Sürgősen eladó:

2 Bulér kazán, 1 stabil gőgép 400 lóerő, 1 stabil gőgép 100 lóerő, 1 felsőblgőgép 50 lóerő, egy felsőblgőgőgd 12 lóerő 1 38 colos gatter, 1 30 colos gatter, 1 24 colos gatter, 1 14 colos gatter, 2 Generátor villanygép 100 és 80 Kw., 2 gyalgép nuttér.

Mind üzemképes állapotban vannak.

Fudekőződni:

GROSS LAJOS Brassó, Weisz Mihály-u. 15. 11183

Elsőrendű téli szalmit, sonkát, csásárszalonnát, tábiaszalonnát

legjobban vásárolhat Müller és Rheiner Kereskedelmi ügynőkségnél Szecsvár. Piaiz Gyula szentagóti szalámigyár képviselete

Eladó: 35 HP javított Wochanka nyersolajmotor 14 HP benzinelocomobil 12 HP és 5 HP stabil benzinelomotor, 10 HP stabil földieselmotor, 7 HP stabil nyersolajmotor, 3-4-8-12 HP gőzlokomobil, kettős 42" os malomjáró, 3 számú Rentabel, Vinyomasu olajsajtó, transzmissziók, csapágys, szűkerekek Bandur Testvereknél Careii-Mari-ban.

Arpád Leveleket köszönettel vettem, Mohácsot voltam nem Szegeden. Hogy hoztam-e valamit? Tintát azt igazán hozhattam volna, azt hiszem az nincsen, máskeket többet írna. Harmadikán ott leszek Csókai Amália

Varódi tisztá, olvasztó serteszőr kilónként 75 kg, bármily mennyiségben eladó. Legkisebb tétel 150 kiló. Cim: Sónagyáru Targu-Săcuesc. 6007

MÉG EGY GYERMEK IS

elér csodás fényképeket egy ZEISS lencsés

Contessa-Nettel géppel

a híres Párisi

PÁTHÉ-FILMEN

ha feltétlenül a Trapp & Münch cég

idéahs Genuela papirosára kopiroz

Kérje rögtön ezen gyármányokat az Ön szállítojától, mert biztosan ezek mellett fog maradni.

Egyedüli nagyárusító Martin Badt, Bucuresti, str. Jules Michelet 16.

ELADO

EGY M. C. KOMNICK INTERNACIONALE MOTOR-EKE 3 vasu ekevelés Máv. cseplőszekrényvel. Egy HAWA MOTOREKE 3 és 5 vasu ekevel, cseplőszekrényvel, fűrészel, motoros tűzfecskendővel, drót kötélt felvonóval, emelődaruval, jutányos áron. A gépek 3 hónapig voltak üzemben, kifogástalan állapotban és cseplőszekrény nélkül is eladók. Bodok. Boér Árpád. (6047)

Egy 6 HP. gőzcseplőgarnitúra eladó, akár külön-külön is. Sára István, Sepsiszentgyörgy. 6039

Egyetlen drogeria 20 000 lakosu városban betegség miatt eladó esetleg bérbe kiadó. Cim megtudható 6035 szám alatt a kiadónkban.

Különbefajta butorozott szoba belvárosban, vagy annak közelében kerestetik. Cim 5610 szám alatt a kiadóban.

Szálloda vagy fürdővendégek fogadására is kiválóan alkalmas Köiber gyármányu családi kocsit teljesen kifogástalan állapotban jutányos áron eladó. Cim Dénés I. Arad, Gul. Gen. Dragatina No. 4.

Cipész és csizmadia mesterek szives tudomására hozom, hogy Lópiac 18. szám alatt cipőfelső-részkesztő műhelyt nyitottam. — Tisztelettel A. Stoica. 6003

Eladó egy modern hajtókocsi 20 ezer lej. Megtekinthető Szentes-nél, Felsőköbánya-utca 29. és egy gummikerektű féfédeit kocsit 35 ezer lej. — Megtekinthető Bindernél, Vasut utca 17. 5761

35 éves volt önálló kereskedő, ki a női-férfi divat, textil és rövidáru szakmákat teljesen érti, utazói, vagy más megfélelő állást keres azonnali belépésre. Beszél románul, magyarul, németül. Cim 6057 szám alatt a kiadónkban.

Ház eladó berendezett fűszerkereskedéssel, lakásokkal. — Érdeklődni Brassó. Kereszt-utca 27. Weber János. 6056

Veszek használt cseplőket 800-asokat Hibakatesarát megírni. Blaga Sándor Mártinus. Jud. Odorheiu 6055

Modera hatüleses karosszéria jókarban, eladó. Hadnagy Gyula, Kovászna. 6063

Román és magyar nyelvű g-pirónó állást keres. Cim 6052 sz. alatt a kiadóban.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának körforgógépén Brassóban

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Școala - BCU Cluj